

"DRAUGAS"
SAVAITINIS LAIKRAŠTIS.
IŠEINAS
ČETVE
MIEŠTE
WILKES-BARRE, PENN.
314 E. Market St.
KAINA METAMIS:
Savienysose Valstijose . . . \$2.00
In Kanadoje ir kitose šalyse . . . \$3.00
APSKELBIMŲ KAINOS ATSKYRIUM.
Rankraščiams siųsti antraštes:
REV. A. KAUPAS,
64 Church St., Pittston, Pa.
Pinigus siųsti ir su vienkartiniais reikalais reikia kviesti šiuo adresu:
"DRAUGAS",
314 E. Market St., Wilkes-Barre, Pa.

DRAUGAS

KATALIKU LAIKRAŠTIS.

Lithuanian Newspaper
"DRAUGAS",
(THE FRIEND)
Official Organ of the Lithuanian Roman
Catholic Alliance of America.
PUBLISHED EVERY THURSDAY,
314 East Market St.,
Wilkes-Barre, Pa.
SUBSCRIPTION RATES:
In United States . . . \$2.00
Canada and other Parts . . . \$3.00
Advertising Rates on Application.
All Communications and Money Orders
must be addressed to:
"DRAUGAS",
314 E. MARKET STREET,
Wilkes-Barre, Pa.

Organas Susivienijimo Lietuvių Rymo-Kataliku Amerikoje.

No. 32.

WILKES-BARRE, PA., 13 D. LIEPOS (JULY) 1911 M.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER AUGUST 21ST, 1909, AT THE POST OFFICE AT WILKES-BARRE PA., UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1897.

Metai III.

Šeštoji Nedėlia po Sekminiu.

Lekcija. Rym. VI, 3—11.

Broliai: Ar nežinote, jog kurie tik esame apkrikštyti? Jeigu Kristuje, esame apkrikštyti jo mirtyje. Nes esame palaidoti drauge su juo per krikštą mirėm; i-dant kaip Kristus kėlėsi iš numirusių per garbę Tėvo, taip ir mes idant naujame gyvenime vaikščiokime. Nes jei stojomės iškviesti ant jo mirties prilyginimo, lygiai ir prisikėlimo busime. Tai žinodami, jog mūsų senas žmogus yra drauge nukryžiuotas, idant nusidėjimo kunas būtų sugaišintas ir toliaus netarnautume nusidėjimui. Nes kas numirė, yra nuteisintas nuo nuodėmės. O jeigu su Kristum numirėme, tikime, jog drauge taipogi gyvensime su Kristumi. Žinodami, jog Kristus kėlėsi iš numirusių, daugiau nemiršta, mirtis daugiau ant jo neviešpataus. Nes jeigu numirė nuodėmė, vieną kartą numirė, o jog yra gyvas, Dievui yra gyvas. Taip ir jūs manykite, jog esate ištikro numirę nuodėmėi, o gyvi Dievui, Kristuje Jėzuje, mūsų Viešpatyje.

Evangelija. Mork. VIII, 1—9.

Anuomet, kad buvo didė minia, o neturėjo ką valgyti, suvadinęs savo mokinius, tarė jiems: Jėzus: Gaila man minios, nes štai tris dienas jau pasiliekia su manim, o neturi ką valgyti. O jei paleisiu juos alkanus ir jų namus, pails ant kelio, nes kaip kurie jų atėjo iš tolo. Ir atsakė jam jo mokiniai: Iš kur kas galės anuos pasotinti duona čia, girioje? Ir klausė jų: Kiek turite duonų? Kurie pasakė: Septynetą. Ir liepė miniai sėstis ant žemės. O ėmęs septynetą duonų, darydamas dėkojimą, laužė ir davė savo mokiniams, idant padėtų jiems; ir padėjo miniai! Tūrėjo ir žuvelių mažą, ir anas palaimino ir liepė padėti jiems. Ir valgė ir buvo pasotinti ir surinko, kas liko trupelių septynias pintines. O buvo tų, kurie valgė, apie keturis tūkstančius, ir paleido juos.

"GAILA MAN MINIOS."

Šios dienos evangelijoje aprašytas stebuklas yra ne tik apreiškimo Dievo galybės, bet, taip pat mums pamokiniu, pastiprinimu ir suraminimu šioje žemiškoje kelionėje. Kada girdime apie gailingumą Jėzaus dėl mūsų, kuri Jį sekė, kada re-gime papenėjimą keturių tūkstančių žmonių septyniomis duonomis ir keliomis žuvimis ir da matome septynias dėžes pripildytas likučiais, negalime atsistebėti Jo gailingumui ir nepribotai galybei.

"Gaila man minios", tarė Jėzus. Kiek gerumo tame išsireiškime. Dievota minia jau trečią dieną seka Jėzų, klausydama Jo pamokslų, ir neturi ką valgyti. Jis nenor žmonių alkanų paleisti namon, kad kartais neapalptų ant kelio. "Gaila, sako, man minios". — Mokinkimės iš to pažinti ir pildyti gailingumo priedermę link savo artymo. Ta priedermė yra neatskirama nuo mūsų tikėjimo: "Štai, kalba Jėzus, daviau jums paviekslą, idant, kaip aš dariau ir jūs darytumėte."

Gailingumas yra tai priėjimas kitų vargams; yra tai sąjaušmas mūsų artymui tame visame, kas jo širdį spaudžia. Gailingumas mokina mus džiaugtis su savo artymu ir gerovėje ir liudėti su juom jo varge; draudžia jis mums šnekėti ar daryti ką nors tokio, kas atimtų ramybę kam kitam. Gailingumas ne tik su-tvarko mūsų darbus, žodžius ir mintis, kas link artymo, bet skubiais daro pagelbėti jį visuose jo reikaluose.

Buti gailingumui, ypatingai, yra tai gėlbėti tuos, kurie mūsų pašalpos reikalauja, kad šiandien Išganytojas duoda mums pavyzdį. Kartais, pridera, artymui su pagelba, taip sakant, už akių užbėgti. Su pavalgymu išalkusių Viešpats Jėzus nelaukia, kol jie pradės šaukti. Jis žinojo jų reikalus ir todėl kalbėjo ir savo mokintinius: "Gaila man minios".

Gailingumas krikščionis, matydamas nusiminimę savo artymą, tuojau galvoja, kaip palengvinus jam vargą. Sąjaušmas jo pasididina, kada pamąsto, kad ir pats gal atsirasiti tokiam pat padėjimui; ir jei dabar to vargo nekenčia, tai tik ačiū Dievo gailingumui. O jei kuniški artymo reikalai mūsų sąjaušmą sujūdina, tai juo labiau jo dvasios vargai ir kentėjimai. Parodykime artymui, tokiam atsitiki-mui, savo maloningumą, ir bukime visuomet pasiriję jam pagelbėti ir gerą patarimą suteikti. Ypatingo gailingumo verti yra nusidėjėliai, tie dvasios nelaisviai. Neveizint į savo nuodėmes, jie neperstojo būti mūsų artymais ir broliais Kristuje. Nepasigailėti jų ir už juos nekrikščioniškas darbas. Šios priedermės mokina mus Kristus prilyginimu apie gerą artymą ir pagrasi-

nimu teismo be gailingumo. Ant Vienuolyno plėvėsavo amerikoniškoji ir dvi lietuviški vėluvi. Nors pašventinimo apeigoms buvo paskirta 4-oji valanda popietų, bet žmonės pradėjo rinktis tuojau po pusiaudienį ir, žinoma, lankyti Vienuolyną. Visus stebino Vienuolyno įtaisymai, švarumas, mokyklų įrengimas o, ypatingai, koplyčios ir altoriaus gražumas. Apie trečią valandą, kuomet Draugystės turėjo susirinkti kerteje 69-os gatvės ir Western Avenue, žmonių jau buvo pilna pačiame Vienuolynė ir aplinkui: buvo nemaža atvažiuojusių karietoms ir automobiliams. Apie ketvirtą valandą pas-klydo po aplinkinę muzikantų nuo Town of Lake kapelės aidas, kas buvo ženklų jogei Draugystės jau susitiko Jo Mal. Chicago Arcievykupos. Kunigai Vienuolynė susirinkę, išėjo procesijoje iki Vienuolyno vartų. Gražų darė išpuodį Draugijų paroda (Programa) draugijų maršavimo tilpo pereitame "Draugo" num.).

Katalikiškos Žinios.

Išmetė iš draugijos. S. Duszynski prigulėjo prie 641 kuopos katalikų organizacijos, — vadinamos: "Catholic Order of Foresters". Tos organizacijos konstitucija gina nariams užsiimti pardavinėjimu svaiginančių gėrimų. Duszynski nusipirko smulkę ir užtat tapo išmestas iš draugijos. Reikalas atsidūrė teisme, nes Duszynski apskundė draugiją už padarymą jam 200 dol. nuostolių. Tačiau teismas nusprendė, jog draugija turėjo teisę išmesti peržengiantį įstatus narį.

Prisiekdino pusantro šimto tukstančių vaikų prie blaivybės.

Philadelphijos antvyskapis E. Prendergast nuo to laiko, kaip tapo sufraganu (pirm 14 metų), prisiekdino 150.000 vaikų užlaikyti blaivybę. Ar visi užlaikė? Laimingai išlaikė du tąjį žodį.

Presbyterijonai giria katalikus.

Presbyterijonai, kurie buvo susirinkę seiman Ottawa mieste, Kanadoje, išreiškė padėką katalikams, ypač Montreal'io antvyskupui Bruchesi, už platinimą ir užlaikymą blaivybės. Quebec'o provincija yra blaiviausia už visas Kanados šalis, o toje provincijoje gyvena beveik vieni katalikai.

Manning'o jubilėjus.

Londonė rengiama didelė išklmė paminėjimui šimtmečių sukaktuvių kardinolo Manning'o gimimo. Prie apvaikščiojimo taisosi daugiau, kaip 40 tukstančių darbininkų įvairių tikėjimų. Kardinolas Manning buvo dideliu darbininkų užtarytoju ir geradariu. Jo atmintis dar ligšiol neišdilo iš prasčiokėlių atminties.

Pašventino kapines.

Jo Malonybė vyskupas M. J. Hoban pašventino liepos 4 d. naujas lietuvių kapines Forest City, Pa. Tą dieną buvo ir dirnavonė lietuvių bažnyčioje.

Vienuolyno Pašventinimas.

Šv. Kazimiero Seserų Vienuolyno pašventinimas buvo paskirtas Švč. Panos Ap-lankymo Šventėje, antrą dieną Liepos. Oras, po neseniai audruotų dienų, aprimo ir žadėjo giedrą. Ištikro, antra diena Liepos buvo graži: vėjas beveik visai aptilo,

dangaus giedrumo negadino nei mažiausias debesėlis. Ant Vienuolyno plėvėsavo amerikoniškoji ir dvi lietuviški vėluvi. Nors pašventinimo apeigoms buvo paskirta 4-oji valanda popietų, bet žmonės pradėjo rinktis tuojau po pusiaudienį ir, žinoma, lankyti Vienuolyną. Visus stebino Vienuolyno įtaisymai, švarumas, mokyklų įrengimas o, ypatingai, koplyčios ir altoriaus gražumas. Apie trečią valandą, kuomet Draugystės turėjo susirinkti kerteje 69-os gatvės ir Western Avenue, žmonių jau buvo pilna pačiame Vienuolynė ir aplinkui: buvo nemaža atvažiuojusių karietoms ir automobiliams. Apie ketvirtą valandą pas-klydo po aplinkinę muzikantų nuo Town of Lake kapelės aidas, kas buvo ženklų jogei Draugystės jau susitiko Jo Mal. Chicago Arcievykupos. Kunigai Vienuolynė susirinkę, išėjo procesijoje iki Vienuolyno vartų. Gražų darė išpuodį Draugijų paroda (Programa) draugijų maršavimo tilpo pereitame "Draugo" num.).

Graudu buvo žiūrėti į kareiviškias draugijas su pakeltais kardais ir prakaituotais nuo karščio vyrų veidais. Graudu, nes prisiminė praėjusieji garbingi laikai, kuomet mūsų broliai, kareiviai, kardais ir krutinėmis gynė Tėvynę nuo priešų ir Lietuvos garbę skleidė po svietą! Mūsų kareiviškosios Draugijos, ištikro, tur nemaža ir kareivių dvasios, butent savo priedermių su-pratimą ir jų pildymą, neveizint į sujungtas su jomis sunkenybės ir aukas. Dieve duok, kad mūsų kareiviai, ne vien tik puošyt savo pavardomis svetimas žemes ir gintų svetimas tėvynes, bet užlaikytų savo tikėjimiškai-tautiškąją dvasią iki tam laikui, kada įgysim savo tėvynę. Nepaprastai malonų parodoje išpuodį darė moterių ir mergelių draugijos, moters su savo ženklais ir mergelės su uniformais lietuviškomis spalvomis: tai "Lietuvaičių Sąjunga" glo-tarytojų ir geradarių. Jo atmintis dar ligšiol neišdilo iš prasčiokėlių atminties.

Pašventino kapines.

Jo Malonybė vyskupas M. J. Hoban pašventino liepos 4 d. naujas lietuvių kapines Forest City, Pa. Tą dieną buvo ir dirnavonė lietuvių bažnyčioje.

Vienuolyno Pašventinimas.

Šv. Kazimiero Seserų Vienuolyno pašventinimas buvo paskirtas Švč. Panos Ap-lankymo Šventėje, antrą dieną Liepos. Oras, po neseniai audruotų dienų, aprimo ir žadėjo giedrą. Ištikro, antra diena Liepos buvo graži: vėjas beveik visai aptilo,

Malonu man, prie progos, išreikšti viešą padėką virš-minėtosioms prakilnoms

Draugijoms, kurios teikėsi išklmėje dalyvauti ir pp. S. Anučiaskui ir J. Geniui, Maršalkoms, už užlaikymą pavyzdingos tvarkos. Pp. Pociui, Daukšai ir Janušaukui, vargonininkams ir jų chorams už pakėlimą iš klmės gražiais giedojimais. Ponui K. Strumylai už su-teikimą savo automobilio Arcievykupo parsikvietimui. Ypatingos-gi dėkingystės pasilieku kultas kunigams: Džiakonui M. Kriaučiunui, M. Krušai, F. B. Serafinui, A. Skripkai ir A. Ežerskiui už veiklų prisidėjimą prie išklmės pasekmingumo.

Kun. A. Staniukynas.

Popiežius giria prezidentą Taftą.

Pijus X atsiuntė savo ranka rašytą gromatą Apaštališ kam Delegatui, Diomedui Falconio. Tame laiške iš-reikšta pagyrimas Suv. Valstijų vyriausybei už paragi-nimą kitų valstijų prie vi-sutinės santaikos. Gromatos paražą darė išpuodį Draugijų paroda (Programa) draugijų maršavimo tilpo pereitame "Draugo" num.).

Pijus X atsiuntė savo ranka rašytą gromatą Apaštališ kam Delegatui, Diomedui Falconio. Tame laiške iš-reikšta pagyrimas Suv. Valstijų vyriausybei už paragi-nimą kitų valstijų prie vi-sutinės santaikos. Gromatos paražą darė išpuodį Draugijų paroda (Programa) draugijų maršavimo tilpo pereitame "Draugo" num.).

Kun. A. Staniukynas.

Popiežius giria prezidentą Taftą.

Pijus X atsiuntė savo ranka rašytą gromatą Apaštališ kam Delegatui, Diomedui Falconio. Tame laiške iš-reikšta pagyrimas Suv. Valstijų vyriausybei už paragi-nimą kitų valstijų prie vi-sutinės santaikos. Gromatos paražą darė išpuodį Draugijų paroda (Programa) draugijų maršavimo tilpo pereitame "Draugo" num.).

Iš Lietuvos.

Šiaulėnai (Šiaulių ap.).

Pas mus labai išsiplatinusi girtuoklystė. Nėra tos dienos, kad žmonės negertų, o apie turgus tai ir kalbėti neverta: tuomet pilnos smu-klės geriančiųjų, išrodo lyg bepročių ligonbutis. Vakare girtų pilnos grabės, o vieną šventą dieną eidami girtuokliai suvirto ir rugius ir iš-malė. Miešionis atėjo iš sa-vo rugių vyti pasigėrėjusius, ir pakilo muštynės. Bet yra pas mus ir pavyzdinių blaivininkų.

Biržai (Panev. ap.).

Ge-gužės 22 dieną Biržuose bu-vo lietuvių vakaras, surengtas trečiojo mokytojo Biržų dviklės mokyklos naudai: tasai mokytojas išlaikomas privatinėmis lėšomis ir tu-ri atskirą mokyklą Biržų Katalikų Labdarių Draugi-jos būste. Vakaras buvo su- bufetu be svaiginančių gė-ralų ir be šokių. Artistai- mēgėjai vaidino šias kome- dijas: "Kvailą supras, aklą pažįs", "Žilė galvon, velnias uodegon" ir "Velnius — ne boba". Artistai-mēgėjai sa-vo roles atliko labai gerai, ypač pasižymėjo p-lė Vale-rija Paliulytė (Agotos ir Keraitienės rolės), p-lė Mi- kelenaitė (Klumpickienės rolė) ir p-lė Klungevičutė. Iš vyrų pasižymėjo p. V. Ja- nuševičius, Romašauskas ir Šlapikas. Choras, p. V. Ste- fanavičiaus vedamas, gra- žiai padainavo kelias tauti- skas dainas. Vakaras buvo

didelėje Biržų Katalikų Labdarių Draugijos salėje. Publikos buvo pilna salė.

Seirijai (Seinų ap.). 13 d. birželio buvo Seirijuose lie- tuvių vakaras pavargėlių naudai. Vaidinta VII veiks- mių tragedija "Genavaitė". Vaidinimas nusisekė gerai, ypač pasisekė vargon. Ka- tiliui Goliaus rolėje.

Prieš vaidinimą ir po vai- dinimo buvo dainos; daina- vo suvienyti chorai Slaba- dos ir Seirijų, vedami Sla- bados vargonininko p. Pui- doko.

Kupiškis. 28 gegužės apie 7 valandą vakare, statant mūro bažnyčią, nukrito nuo pat viršaus darbininkas ir užsimušė. Bažnyčia augstu- mo turi apie 25 sieksnius. Tas darbininkas yra nuo Kauno, metų turi apie 35.

Višakio Rūda (Suv. g.). Lietaus beveik nėra: šalnos viską naikina. 3 d. birželio perkūnas užmušė girioje va- žiuojantį su medžiais vaiki- ną ir porą arklių.

Lukšiai (Naumiesčio ap.).

Pas mus neperseniai atsidarė dvi lietuvių sankrovos. Iš- viso mūsų miestelyje yra 8 sankrovos: penkios žydų rankose, o trys — lietuvių. Daugelis susipratusiųjų žmonių lanko lietuvių san- krovą, todėl mūsų sankro- vininkams gerai sekasi. Lie- tuviai atidarė savo sankro- vas vietoj subankrutavusių žydų; ir dabar viena žydų sankrova vos-ne-vos gyvu- ja; galima tikėtis, jog ir ta pereis į lietuvių rankas.

Švediškieji (Lukšių par., Naumiesčio ap.).

Švediškių kaimas mažas — vos 12 uki- ninkų. Jisai stovi gražioje vietoje: per jį bėga sriaunos upelis; gražiai liūliuoja jo derlingos sodybos. Už so- dybų — gražus kapinynas, kuriame stovi medinė kop- lytėlė. Kiekvienas ūkinin- kas turi gražų sodelį, triobos gražiai apsodintos me- džiais. Švediškių kaimelis vienas iš šviesiųjų. Į mūsų kaimą pareina 11 lietuviškų laikraščių. Prie "Žiburio" priklauso 3 žmonės. "Žag- rės" — 2, "Moterių Draugi- jos" — 1; noromis deda au- kalų ir be šokių. Artistai- mēgėjai vaidino šias kome- dijas: "Kvailą supras, aklą pažįs", "Žilė galvon, velnias uodegon" ir "Velnius — ne boba". Artistai-mēgėjai sa-vo roles atliko labai gerai, ypač pasižymėjo p-lė Vale-rija Paliulytė (Agotos ir Keraitienės rolės), p-lė Mi- kelenaitė (Klumpickienės rolė) ir p-lė Klungevičutė. Iš vyrų pasižymėjo p. V. Ja- nuševičius, Romašauskas ir Šlapikas. Choras, p. V. Ste- fanavičiaus vedamas, gra- žiai padainavo kelias tauti- skas dainas. Vakaras buvo

Augštoji Panemunė (Ma- rijamp. ap.). 28 gegužės Krikščionių — Darbininkų Draugija kėlė gegužynę. Vietą apsirinko šilėlyje ant Nemuno kranto. Čia gra- žiai pasilinksmina — pa- šoka, padainuota, padėkla- muota, ir apsiėjo be svaigi-

nančių gėrimų. Gegužyne visi labai patenkinti.

Punkskas (Suvalkų aps.). Nors Punksko parapija ap- skritai jau gana pakilusi, bet yra dar joje nemaža tamsių žmonių, kurie tiki visokiems burtams.

Jeigu ant kojos arba ran- kos atsirado gumbas naria- kaulis, tai žmogus ieško ant kelio kokio kaulo, ar žemės, atpuolusios nuo arklio na- gos, ir tą nariakaulį tuo tri- na.

Jeigu kas serga nuoma- ru, tai taipogi ieško kur ant kelio pamastos arkljo ska- bos (pasagos), su viena ar su trimis vinimis. Iš tosios vinies vienu išpildymu kal- vis turi nukalti žiedą. Tąjį žiedą sergantysis nešioja patoliai, pakol kur nežinio- mis pameta.

Jeigu žmogų arba gyvulį inkanda pagėdęs šuo, tai šaukiama žinys, kad užkal- bėtų.

Jeigu kurmys rausia ly- ses, tai moteriškės neša šluo- tą ir išmeigia kotų į žemę ir tiki, kad kurmys jau nebe- rausias.

Vilkaviškis. Kaip-kuriuose šios parapijos sodžiuose jau- nimas mėgsta daryti liote- rijas. Per tas lioterijas dau- gelis jų tyko pasigerti. Pa- sigėrus gi nekartą kyla ne- sutikimai, barmiai, pagalios ir muštynės. Mušasi netik- tai vaikinai tarp savęs, bet net ir kaip-kurias merginas apkulia.

Vai laikas tokioms liote- rijoms išnykti; o tėvams ar šeimininkams nevertėtų to- kių lioterijų leisti.

"Šaltinis".

Kova su kolera. Už nepil- dymą pareigų kovos su cho- lera Vilniaus kelio apskri- čio viršininkas nubaudė ba- landžio ir gegužės mėn. ad- ministratiškiu budu 53 gar- laivių ir sielių savininkus. Pabauda nuo 1 rb. ligi 100 rb., arba atsėdėti kalėjime nuo 1 d. ligi 14 d.

Apie Švenčionių gimnazi- ją. Bajorvedis kng. Šeršai- dze gavo iš apšvietos minis- terijos atsakymą apie Šven- čionių gimnaziją. Minist. Kasso praneša, kad klau- simas apie gimnaziją bus ga- lutinai išrištas skirstant val- stybės samatas 1912 me- tams. Miestas prie gimnazi- jos atidengimo turi būtina- sudėti 10,000 rublių, pinigai da nesurinkti.

Kvotimai. Vilniaus apsk. apskelbta, kad laikantieji kvotimus ant pavietinių ir naminių mokytojų bus pri- leidžiami prie mintinių ek- zaminų tik tuomet, jei gaus užrašinius darbus ne ma- žiau 3.

Telsiai. Buvo pataisyta lioterija beturčiams moka- lei

viamis visų mokyklų sušelp-
ti. Iš viso surinkta 1677 rb.
91 kap., išlaidų buvo 350 rb.
91 kap., grynų pelno liko
1337 rb. Pelnas buvo pada-
rintas tokiu būdu: gimnazij-
jos 12-os mokinių moksliui
apmokėti 360 rb., stačiatiki-
jų "broliai" 105 rb.,
miesto beturtėliams 100 rb.,
liuterams 24 rb., žydų betur-
tėliams ir jų ligonbučiui
225 rb., visoms kitoms mo-
kykloms 240 rb., kareiviu,
karėjų kritusių, naudai pa-
skirta 10 rb. Praeitais me-
tais taipogi buvo liuterija,
grynų pelno buvo 1300 rb.

Kapčiamiestis (Sein. pv.).
Musų apeliokėje pradėjo
sirgti šiltinėmis. Bet gyven-
tojai visai tamsūs ir netiki,
kad liga gali nuo kitų pri-
lipti. Sako: "Nuo Dievo, nie-
kur neišbėgsi, kad ir po puo-
do pasivožsi". Gydytojo ne-
lanko ir vienas kitą belan-
kydami, užkrėtę visą apie-
linke.

Naumiestis (Suv. gub.).
Čia tveriasi automobilių va-
žinėimo draugija. Draugija
ketina įstatyti 3 automobi-
lius ir važinėti tarp Mariam-
polės ir Naumiesčio ir tarp
Mariampolės ir Kybartų.
Susidėjo jau apie 10 tuks-
tančių kapitalo; ši rudenį
jau mano pradėti važinėti.
Draugijoje dalyvauja dau-
guma lietuvių.

"Liet. Žinios".

Kauno vyrų gimnazijos
direktorius paskirtas vado-
vu mokinių, keliaujančių ir
Turkestano. Užsirašė 39
mokiniai. Su keliauninkais
važiuoja dar trys mokytojai
ir gydytojas.

Nemunas visai nuseko.
Troptai vos gali eiti pačiu
upės viduriu. Garlaiviai vis
tankiau atsisėda ant smėly-
no. Prekininkų didesniems
laivams taipogi sunku plaukti.
Sekminių subatoje ir ne-
dėlioje gražiai palijo.

Vilnius. Budama Vilniuje
per keletą dienų, kasdieną
sutikdavau keliauninkų mi-
nias iš įvairių kampelių, atė-
usių pagarbinti šv. Panelės
ir aplankyti stebuklingų
vietų. Vienas maldininkų
burys siekė apie 2000 žmo-
nių, vis daugiausiai varg-
dienių. Kaip Vilniuje, taip
ir už Vilniaus visur smėlis,
kalnai baltuoja, jokių žiemi-
nių jėgų nematyti. Žmonės
dejuoja, kad jau bemaž me-
nuo nėra lietaus. Nuo Vil-
niaus važiuojant ant Šven-
tėnų, pavažiavus ir tapus
Kalkunų, jau matyti nors
menki žieminiai jėgai. At-
važiavus į Ukmergės pavie-
tą lyg kitas Dievas. Žiemi-
niai jėgai—rugiai, kviečiai
gražūs. Žmonių veidai daro-
si ramūs, žiurint į tokių jėgų
derlių. Tikt vasarojiniai ja-
vai ir daržai tai visai išdžio-
vo, jau bemaž mėsū, kaip
neturime nei lašo lie-
taus. Ypač Kupiškio parapi-
joje gražūs rugiai ir kvie-
čiai.

Šiauliai. Nuo pavasario
mažai tebuvo lietaus. Rugiai
ir pievos ėmė džiuti. Sekmi-
nių subatoje ėmė gražiai ly-
ti. Nuo buvusios kaitros ėmė
degti miškai apie Šaukėnus.
Gelučių Janavičiaus išdegė
pusė miškų, Šaukėnų Gors-
kio išdegė 30 dešimtinių
miško, Kurtavėnų Plote-
riaus taip pat nemažas miš-
ko plotas išdegė.

Panevėžys. Gegužio 18 d.
Peniavos valščiaus buvo su-
eiga. Per viršaičio pagelbi-
ninko rinkimus buvo ir vir-
šininkas; tuo pagelbininku

išrinkta dorą žmogų. Po to
žemiečių viršininkas už-
klauzė vyrų, kodėl jie ne-
prideda raštininko pagelbi-
ninkui algos. Visi nutilo, ir
tuo tylėjimu tapo algos raš-
tininkui pridėta 180 rbl. Iš
tų pat pinigų, iš kurių pri-
dėta algos raštininkui, vyrai
norėjo atskirti kiek bažny-
čios reikalam ir ugnėsių
įrankių įtaisymui valščiuje,
bet dar nieko nepaskirta,
nors ir daug kalbėta.

Tauragė (Res. aps.). Pas-
mus prasidėjo akių gydy-
mas tam tikro gydytojų bu-
rio. Darbuojasi trys moteris
—tikros akių gydytojos, ir
vietinės parubežinės sargy-
bos kareivių gydytojas p.
Pavliavičia. Ligonius kas
diena priimama kareivių li-
gonbutyje, tuos gi, kuriems
prisieina daryti akių piau-
stymus (operacijas), guldo
bažnyčios prieglaudoje. Li-
gonių kasdieną esti apie 200
ypatų. Gydymas tęsis dar
apie pusantro mėnesio. Da-
bar gydymos sąlygos labai
geros. Už gydymą ir papras-
tus vaistus gydytojai nieko
neima. Visiems tiems, ku-
rie reikalauja ilgesnio savo
akių gydymo, nereikia vė-
luoties važiuoti Tauragėn!
Pasirodo, jog mūsų žmonės
serga akimis dėl neiatsar-
gumo, vienas nuo kito užsi-
krečia, prausdamiesi viena-
me inde tuo pačiu vandeniu,
nusiūluosdami tuo pačiu
rankšluosčiu ir t.t.

Joniškis (Šiaulių pav.).
Gegužio 18 d. iš žydų stada-
los kilo didelis gaisras. Daug
daiktų išvogta. Nuostolių
padaryta nemažai. Čionykš-
tė ugnėsių draugija pasiro-
dė menka. Kas metai tos
draugijos naudai nuo visų
miestelio gyventojų renka-
ma mokesčius, bet ugnėsi-
ų įrankiai visai nudėvėti,
suirę, prakiurę. Visa ta
draugija žydu rankose. Pa-
sirodo, jog jėgai netikusiai
veikia. Reikėtų, kad Joniš-
kio krikščionių ikurtų savo
ugnėsių draugiją; bene-
butų ji veiklesnė už dabarti-
nę. Joniškio gyventojai tur-
tingi, nemažai yra veiklaus
jaunimo, galima spėti, jog
ir jų įsteigta ugnėsių drau-
gija gražiai gyvuotų ir veik-
tų.

Rozalinas (Pan. pav.). Ro-
zalino bažnyčioje giedojim-
ai labai menki, kartais ir
visai niekas negieda. Da-
bar pradeda rūpintis tais
giedojimais. Dangun Žengi-
mo dienoje pas vargoninink-
ką pirmą kartą buvo susirin-
kę giesmininkai pradėti mo-
kintis giedoti. Taigi kad
Rozalinas giedojimu neatsi-
liktų nuo kitų parapijų rei-
kia, kad mūsų vyrai ir mer-
ginos nesigailėtų laiko šven-
tadieniais lankyti giedojimo
mo mokslo. Vargonininkas
ketina klebono prašyti, kad
prisidėtų prie to, nupirkda-
mas giedojimo rankvedėlius.

Josvainiai (Kauno aps.).
Gegužio 19 d. pavakaryje
miestelyje ištiko gaisras. Su-
degė 8 namai. Pasirodė, jog
Josvainių ugnėsių kuope-
lė neveikė, ir jos įtaisai lai-
komi tik tiktai dėl "mados".
Paminėtina ir tai, jog pas
josvainiečius miestelėnus
stinga artimo meilės ir noro
jam nelaimėje padėti. Ne-
daug atsirado tokių, kurie
be parodymo buteliuko ar
penkrublinės pasiulijimo
butų lipę ant stogo ginti nuo
ugnelės. Buvo ir tokių, ku-
rie galėjęs ir viedrų duoti.

Grūšlaukė (Telšių aps.).
Mončių kaime gegužio 15 d.

buvo baisus atsitikimas. Pa-
vakaryje vienas iš čionykš-
čių ukininkų užpuolė su sa-
vo 2 sunais su vėzdais ranko-
se ant savo kaimyno. Tasai
gindamasis šovė iš revolve-
rio, bet nieko neužgavo; dar
pats nusigandęs pasislėpė
pas savo kaimyną. Užpuoli-
kai ėmė to kaimyno duris
laužti, bet subėgusieji žmo-
nės ištvirkėlius numalšino.
Ant rytojaus tie patys vėl už-
puolė ant ano ukininko, iš-
mušė langus, išdaužė visus
triuboje indus ir nuvilko pas-
save to užpultojo žmogaus
žmogą. Nežinia kas būtų
buvę su ta žmogą, jei kai-
mynai vėl nebūtų pagelbėję.
Taigi, kokių tai baisy žmog-
žudžių gyvena tarp mūsų.
Koki baisy ištvirkimą plati-
na jie tarp savo vaikų ir
tarp visos jaunūmenės. Sun-
ku ir liudna mūsų padangė-
je.

Panevėžis (Pan. apskr.).
Katkų kaime vaikai per 30
metų vedė bylą dėl tėvų
palikimo ir niekaip negalė-
jo susitaikinti. Viena ir an-
tra pusė rasdavo sau gerų
patarėjų ir dar geresnių liu-
diečių už visokias magary-
čias, ir taip tampėsi lig šiam
laikui, tušindami savo kiše-
nius. Dabar juos sutaikino
Panevėžio gerbiamausi kle-
bonas. Su sukvieciais kai-
mynais jis padalijo jiems žė-
mę ir triobas. Savo dalimis
visi užganėdinti. Visiems
lietuviams sekintas pavyz-
dis, kad patys savo tarpe by-
las baigtų. Išvengtų tų tam-
pymų po teismus ir berei-
kalingų išlaidų.

Krakės (Kauno apskr.).
Nelaimė. Nedėlioje 22 gegu-
žio Dirgaičių pono Višniaus-
ko darbininkai po pietų nuė-
jo Plintagalių ežerėlin pasi-
maudyti. Vienas iš jų nu-
plaukęs toliau nuo krasto
gelmėn nebeteko sylos ir nė-
sant kam ateiti pagelbon nu-
skendo. Utarninke palaido-
ta ant naujų kapų.

Kelmė (Res. ap.). Per šeš-
tines čionai—mugė. Žmonių
buvo labai daug. Smuklėse
ir aludėse, kaip aviliuose,
užė. Namų grįždami dainuo-
dami sentikiai privažiavę
prie Verpianos sodžiaus, ne-
toli nuo miestelio, pradėjo
muštis. Seniukas V. An-
drulis 77 metų, pamatęs, kad
sentikiai iš jo daržo tvoros
laužia mietus, iškiutino iš
gryčios darželin pažūrėti,
kas darosi. Sentikiai, pama-
tę seniuką, puolė ant jo ir
pradėjo mušti mietais. Se-
niuko dukter Gertruda norė-
jo dar užstoti savo tetuši —
ir jai pakaušį prapliekė. Ma-
tydami, kad seniukas jau
negyvas, sušuko keletą kar-
tų "ura!" ir nuvažiavo to-
liau. Bet netoli važiuo, tuo-
jau priginė policija ir visus
žmogžudžius suėmė. Vis tai
tos "pilkos baltakėlės" dar-
bas! Ar nevertėtų vietiniam
"Blaivybės" skyriui ir valš-
čiaus suėgaiti prašyti val-
džios, kad visos smuklės ir
aludės per didesnius žmonių
suvažiavimus būtų uždary-
tos?

Krakenava (Panev. ap.).
Pas mus ukininkai labai nu-
siminę, nes jau du mėnesių
kaip nėra čia lietaus. Vis-
kas suvyto, baigia jau džiū-
ti.

Gegužio 19 d. kilo gaisras
p. Boguševičiaus miške. Su-
degė lentių, jau 3 metai
Panevėžio žydu varoma. Ne-
mažas tą dieną vėjas iš čia
ugni nunešė už kelių var-
tų pas miško sargą Rodzins-
kį. Čia viskas taipogi pele-
davo virto, nes vyras buvo

išjęs bažnyčion, o namus
daboją žmona su mažais ku-
dikėliais. Nieko čia neišgel-
bėta, nes visai nebuvo žmo-
nių. Artimesnieji kaimynai
taipogi tuo kartu buvo baž-
nyčioje.

**Nauji "Blaivybės" sky-
riai** atidaromi Ploksčiuose ir
Višakio Rudoje, Suvalkų gu-
bernijos.

Petrošiunai (Kauno ap.).
Pas mus žydėliai vis dar ne-
siliauna laikę pas save alų
ir degtinę nors ir paties ra-
bino buvo jiems patarta, kad
mestų degtinę pardavinėti,
kaip tai Petrošiunų "Blai-
vybės" skyriaus balandžio
17 d. š. m. buvo rabino pra-
šyta. Taip pat skyrius krei-
pėsi ir pas ukininkus, kad
jie išskeltų iš savo plečių
tuos žydus, kurie užsiima
slaptu pardavinėjimu degti-
nės ir užlaiko pas save slap-
tas smukles. Toliau Petro-
šiunų blaivininkai žada taip
pat netylėti, bet rašyti pro-
tokolus ant žydų ir jų užta-
rėjų už degtinės slaptą par-
davinėjimą ir traukti juos
atsakomybėn, tuo labiau,
kad jau vieną kartą laimėjo
ir slaptų smuklių užlaikyto-
jus sutupdė šaltojoni.

Janava (Kauno pav.). Ge-
gužio pradžioje buvo susir-
kinimas vietinio "Blaivy-
bės" skyriaus. Išrinkta ta-
ryba: į pirmininkus kun.
Uliekas, sekretorius Kuli-
kauskas Mykolas, išdindžio-
panelė Zinevičaitė Vladisla-
va. Labai mums malonu, kad
p. Zinevičaitė, nors dvari-
ninkė, bet nuo žmonių nesi-
šalina, dargi labai gražiai ir
taisykliškai lietuviškai kal-
ba. Ji dabar mokina Varša-
voje daržininkystės, rudenį
pagrįžus priziadėjo pa-
daryti paskaitą, kaip mote-
rių turi vesti daržininkystės
ukę, kad turėti pelną. Susir-
kinimas nutarė įsteigti ar-
batingę.

Tauragė (Res. ap.). Musų
Tauragė eina vis di-
dyn ir garsyn. Apylinkės so-
diečiai protu ir elgimusi pra-
deda prilygti kairiems
miestelėnams. Gegužio 22 d.
J. S. turėdamas kerštą ant
Petro Stumbrio, pasamdė
žmogžudžius užmušti jį. Iš-
viliojo Petrą iš namų ir, iš-
daves jį į žmogžudžių ran-
kas, pats pabėgo. Tie jį už-
mušė ant Gurklių lauko ir
paeję tolyn laukė, ar jis ne-
atgis. Tiesa, primuštas at-
gijo, atsikėlė ir norėjo eiti
namon. Tada jį iš antro kar-
to primušė ir norėjo papiau-
ti: braukė su peiliu po kak-
lą, bet tik sunkiai suėdė ir
perpiovė smakrą, iš kitos
pusės sprande padarė žaiz-
dą, bet gislų neperpiovė.
Taip sužeistas jis išgulėjo
visą naktį ir visą dieną kepi-
namas saulės, liki jį motina
atrado begulintį pusgyvi
kraujo liugne. Gydytojas at-
rado apatinę žiauną sulau-
žytą ir šešis dantis išmuš-
tus. Du žmogžudžius kuriuos
ligonis parodė, suimta, o bu-
vusiojo trečiojo nepažinta.

Ylakių (Telšių ap.). Ge-
gužio 27. Pašėlės sodžiūje
kilo gaisras. Sudegė uki-
ninko Vaserio plitnyčia, ru-
mas ir kiti triobesiai. Nuos-
tolių padaryta apie 7 tuks-
tančius rbl.

Sompetrių sodžiūje 23 me-
tų vaikas prigrėęs degti-
nės ir alaus grįžo iš Ylakių.
Besisukdamas ant vieškelio
išvarto ir išlaužė sau kairią-
ją ranką. Sunkiai serga, pa-
kutavodamas už girtuoklys-
tę.

Stripinių sodžiūje pas vie-
nų šeimininkų buvo vakaruš-
kos. Susirinko nemažai ja-
nimo, iš miestelio parsinešė
daug degtinės. Besilinks-
mindami pasigėrė ir susi-
mušė. Labai tapo sužeistas
Jonas Lukošius. Gegužio 30
d. jis pasimirė. Muštynės
kaltininkai jau suimti. Tai-
gi, vakaruškos su degtine ne
išeina ant gero.

Ylakiuose per sumą pir-
moje Sekminių dienoje Leo-
nas V. ir Dominikas P. ėjo į
krautuvę prašyti degtinės.
Krautuvės savininkas jiems
to nedavė. V. ir P. pradėjo
muštis, sukėlė didelį triukš-
mą. Krautuvininkas buvo
priverstas ginties su revol-
veriu ir peršovė žandą Leo-
nui V. Leonas V. sunkiai
serga; gydytojas išgydyti
neapsiima.

Triškiai (Šiaul. apskr.).
Maldunų sodoje atsitiko di-
delė nelaimė. Pas pasiturin-
čiojo ukininko p. Radvila-
vičiaus sudegė nauji tvartai
su visais be maž gyvuliais.
Ugnijė žuvo 30 raguočių, 2
brangių arklių ir smulkieji
gyvuliai. Iš kokios priežas-
ties gaisras kilo, nežinia.
Spėjama, kad tai bus neat-
sargaus pipkoriaus užkrės-
ta.

Gegužio 23 d. vienas uki-
ninkas sušilęs lauke per pat
kaitrą, nuėjo pasimaudyti į
Virvitą. Patekęs į pat gilų
mą prigrėdė. Pasiliko žmona
su mažais našlaičiais. Na-
bašnikas savo amžiuje ne
buvęs niekuomet maudyties.
Atėjo pirmą kartą ir pasku-
tinį. Su maudytoji reikia
būti labai atsargiems ypač
tokiose sriaunose upėse,
kaip Virvita.

Triškių miestelyje jaunas
vaikinas Mykolas Papl. už-
mušė Stakminų sodos 23 m.
jaunikaitį Mažeiką. Myko-
las buvo paskolines Mažeik-
kai 30 kap. ir dabar pasiti-
kus paprašė savo pinigų.
Mažeikai atsisakius, Myko-
las pradėjo jį mušti. Mažeik-
ka išsprukęs iš Mykolo ran-
kų ėmė bėgti, o tasai vyties.
Kiti vaikinai sustabdė Ma-
žeiką. Pribėgęs prie jo My-
kolas davė jam į sprandą su
akmeniu nuo 4 svarų ir savo
skolininką užtrenkė. Gydy-
mas nieko negelbėjo; po 7
dienų Mažeika pasimirė. Už-
mušėjas Mykolas pabėgo
persirėdęs į moteriškus ru-
bus ir slapstosi miškuose.

Ligšioliai policijai vis dar
nepavyksta jį suimti. Myko-
las Papl. buvo vienas iš ne-
dorausiųjų čionykščių vai-
kinų. Girtuokliams ir paleis-
tuvams 2 gryvenos bran-
gesnės už žmogų.

Ylakių (Telšių ap.). Ge-
gužio 27. Pašėlės sodžiūje
kilo gaisras. Sudegė uki-
ninko Vaserio plitnyčia, ru-
mas ir kiti triobesiai. Nuos-
tolių padaryta apie 7 tuks-
tančius rbl.

Sompetrių sodžiūje 23 me-
tų vaikas prigrėęs degti-
nės ir alaus grįžo iš Ylakių.
Besisukdamas ant vieškelio
išvarto ir išlaužė sau kairią-
ją ranką. Sunkiai serga, pa-
kutavodamas už girtuoklys-
tę.

Stripinių sodžiūje pas vie-
nų šeimininkų buvo vakaruš-
kos. Susirinko nemažai ja-
nimo, iš miestelio parsinešė
daug degtinės. Besilinks-
mindami pasigėrė ir susi-
mušė. Labai tapo sužeistas
Jonas Lukošius. Gegužio 30
d. jis pasimirė. Muštynės
kaltininkai jau suimti. Tai-
gi, vakaruškos su degtine ne
išeina ant gero.

Ylakiuose per sumą pir-
moje Sekminių dienoje Leo-
nas V. ir Dominikas P. ėjo į
krautuvę prašyti degtinės.
Krautuvės savininkas jiems
to nedavė. V. ir P. pradėjo
muštis, sukėlė didelį triukš-
mą. Krautuvininkas buvo
priverstas ginties su revol-
veriu ir peršovė žandą Leo-
nui V. Leonas V. sunkiai
serga; gydytojas išgydyti
neapsiima.

"Vienybė".

E. Steponaičio raštai. Gir-
dėjome, jog netrukus iada-

ma pradėti spausdinti pilną
pomirtinį a. a. Edmundo
Steponaičio poezijų ir kitų
raštų surinkimą. Raštus
tvarką, mirusiojo poeto gi-
minių pakviestas, p. Liudas
Gira.

Kruonis, Trakų apskr. Ir
musų ta mažą saujaletę lenkų
vis nerimauja. Andai gegu-
žės 27 dieną atėjo delegaci-
ja iš 6 vyrų pas kleboną pra-
šyti, kad būtų giedama per-
pus lenkiškai ir t.t. Kuni-
vičiaus sudegė nauji tvartai
su visais be maž gyvuliais.
Ugnijė žuvo 30 raguočių, 2
brangių arklių ir smulkieji
gyvuliai. Iš kokios priežas-
ties gaisras kilo, nežinia.
Spėjama, kad tai bus neat-
sargaus pipkoriaus užkrės-
ta.

Gegužio 23 d. vienas uki-
ninkas sušilęs lauke per pat
kaitrą, nuėjo pasimaudyti į
Virvitą. Patekęs į pat gilų
mą prigrėdė. Pasiliko žmona
su mažais našlaičiais. Na-
bašnikas savo amžiuje ne
buvęs niekuomet maudyties.
Atėjo pirmą kartą ir pasku-
tinį. Su maudytoji reikia
būti labai atsargiems ypač
tokiose sriaunose upėse,
kaip Virvita.

Bagotoji, Marijampolės
apskr. Birželio 13 dieną (ge-
gužės 31 d.) teko man būti
Šv. Antano atlaiduose toje

naujoje parapijoje. Pastebė-
jau visai ką kitą, negu pir-
ma buvo. Klebonui pastaty-
tos gražios trobos ir aptver-
tos. Yra trys krautuvės, vi-
sos lietuvių, aludė, kurią ža-
dama šventadieniais uždary-
ti. Labai girtinas dalykas.
Stiegiamas "Blaivybės"
draugijos skyrius. Dar tu-
riu nepamiršti pasakyti apie
bažnytinį chorą, kuris gra-
žiai pagieda. Tik dar reikia
bažnyčios. Ją žadama kitais
metais statyti. Dabar gi pa-
maldos laikomos yra ankšto-
je koplyčioje.

Griškabūdis, Naumiesčio
apskr. Pas mus paskutiniai
laikais įnejo madon jauni-
mui eiti į vestuves nekvies-
tiems. Gegužės 30 (17) die-
nų prisirinko į vestuves pas
ukininką Kudirką nekvies-
tų Paplinių kaimo apylinkės
žinomų valkatų, kurie, ne-
gaudami degtinės trošku-
liui numalšinti, pradėjo uki-
ninkui visokias eibes daryti.
Vestuvinininkai, matydami,
gad geruoju nieko nepesė,
ėmė vaikyti nekviestus sve-
čius, palydėdami juos šovi-
niais ir 4 jų suėdė.

Ant rytojaus kai kurie
buvo suimti, kiti gi kiek vė-
liau.

Liudna, kad jaunimas taip
žemai yra nupuolęs.

"Viltis".

Korespondencijos.

PITTSTON, PA.

Niekas nesitikėjo, kad 5
liepos tiek daug žmonių va-
žiuos į Lake Lodore. Viena,
buvo dideli karščiai, o čia
Delaware & Hudson gele-
žinkelio stotis gan toli nuo
lietuvių, antra, kad tai bu-
vo tuojau po "Fourth of
July". Bet švietelio prisi-
rinko daugiau, nekaip ki-
kraiutuvę prašyti degtinės.

Krautuvės savininkas jiems
to nedavė. V. ir P. pradėjo
muštis, sukėlė didelį triukš-
mą. Krautuvininkas buvo
priverstas ginties su revol-
veriu ir peršovė žandą Leo-
nui V. Leonas V. sunkiai
serga; gydytojas išgydyti
neapsiima.

WATERBURY CONN.
25 birželio Šv. Juozapo
lietuvių bažnyčioje apvaikš-
čiota iškilmingai 40 valandų
atlaidai ir sykiu "Primici-
jos" gėrb. kun. Edvardo
Grikio. Pirmusįjį waterbu-
riečiams tokis iškilmingas
apvaikščiojimas — sykiu 40
valandų ir "Primicijos".
Kad jau artinosi laikas
apeigų, draugijos pasipuo-
šusios nuėjo į kleboniją pa-
sitiktų naujuko kunigo. Mer-
gaitės ir merginos skaitliu-
je apie 80 baltais rubais ir
skiestėmis (velionais), vai-
nikais, rankose laikydamos
tautiskos spalvos mėliną ka-
piną, paskui draugija Mari-
jos vaikų, šv. Juozapo ka-

tik vargina žmones, bet dar
kai-ką išvaro iš proto. Ana,
Andriaus Kupčinsko pati,
beprosydama dideliame karš-
tyje praeitą šventę (6 lie-
pos) išėjo iš galvos. Pasigrie-
bė kryželį ir Šventosios Šei-
mynos paveikslą ir rankas ir
nu! rėkdama bėgti į kleboni-
ją išpažinties prieiti. Žmo-
nės paskui ją. Netrukus ap-
link kleboniją buvo nesu-
skaitoma minia žmonių. O
čia vėlybas laikas. Kunigui
reikėjo kelti iš lovos ir mal-
šinti beprotę. Pašaukta po-
licija, d-ras McGinty ir ve-
žimas (ambulansas). Su di-
deliu vargu ligonę paguldė
ta vežime. Vargšė turėjo
pernakvoti policijos stotyje.
Tai mat ką karščiai padaro!
Reikia tikėtis, kad nelai-
minga moteriškė pasveiks
neatsimins tų darbų, kuriuos
darė, nei tų žodžių, kuriuos
kalbėjo savo neprote.

Nedėlioje, 9 liepos, An-
driaus Ševco 10 metų vai-
ką Juozas norėjo susikurti
ugni pečiūje. Bepilant jam
kerosiną ant prigesusių ža-
rijų šoko liepsna ir uždegė
drapanas ant vaiko. Tėvas,
begesindamas ugnį, pats ran-
kas apsidegino. Vaikas nu-
mirė už penkių valandų.

Nors viešpatuoja neišken-
čiami karščiai, tačiau maži
vaikai nemiršta, kaip tai bu-
davo kitais metais. Rp.

PLYMOUTH, PA.

Birželio 27 d. aurių kapi-
nių didelis šmotas įkrito į
mainas ir daug numirėlių
nusinešė su savimi. Tris nu-
mirėlius jau išėmė, bet var-
giai išims visus, nes gana gi-
liai įkrito ir prisikasti sun-
ku. Airiai buriais eina į ka-
pines, raudoja, žiūrėdami į
suverstus kapus, kur jų gi-
minės ir pažįstami buvo pa-
laidoti, o šiandien tik skylės,
duobės tarp uolų.

Ignukas.

BROOKLYN, N. Y.

Atsiskyrė su šiuo svietu
Ona Laukaitienė 26 d. Mo-
jaus. Kunas likosi palaido-
tas ant Šv. Traicės kapinių
29 d. Nabašnikė buvo 43 me-
tų amžiaus. Vardas nabašni-
kės po tėvų buvo Ona Phi-
lipaičiūtė. Paėjo iš Suvalkų
gub., Vilkaviškio pav., kai-
mo Alvito. Išgyveno mote-
rystėje 21 metus. Likosi pa-
laidota su visomis bažnyti-
nėmis apeigomis iš Šv. Ma-
rijos, Karalienės Aniuolų,
bažnyčios. Paliko dideliame
nuliudime savo vyrą, sunų
20 metų, ir augintinę mer-
gaitę 5 metų. Kas norėtų
nabašnikę daugiau sužinot,
rašykite adresu:

W. Laukaitis,
55 So. 2nd st.,
Brooklyn, N. Y.

WATERBURY CONN.

25 birželio Šv. Juozapo
lietuvių bažnyčioje apvaikš-
čiota iškilmingai 40 valandų
atlaidai ir sykiu "Primici-
jos" gėrb. kun. Edvardo
Grikio. Pirmusįjį waterbu-
riečiams tokis iškilmingas
apvaikščiojimas — sykiu 40
valandų ir "Primicijos".
Kad jau artinosi laikas
apeigų, draugijos pasipuo-
šusios nuėjo į kleboniją pa-
sitiktų naujuko kunigo. Mer-
gaitės ir merginos skaitliu-

reiviai su plačiomis šarpomis per pečius, blaivininkų draugija, moters ir vyrų, toliau, samaišiu vyrai visų katalikiškų draugijų su kukardomis ir vėluvomis. Visa procesija nustojo dvi eili taką nuo klebonijos durų, iki bažnyčios didžiamjam altoriui. Naujukas kunigas lydimas dvasiškijs, ėjo į bažnyčią. Vos įžengus į bažnyčią, sugaudė vargonai, ir giesmininkų balsai pasklido: Veni creator Spiritus. Paskui prasidėjo iškilmingos šv. mišios. Mišias giedojo vietinis vyriškas choras keturiais balsais. — Missa in hon. St. Michaelis Archangeli Witt'o, vadovaujant vietinui vargonininkui J. K. Buvo labai malonu paklausti vien vyriško choro. Per visą lai atlaidų vien tik vyriškas choras giedojo, kaip tai: Mišparus išgiedodami visas antiponas ir psalmes gregorinė tvarkoj. Ypatinę išpuį darė vaikų choras panedėlyj ir utarninke. Vaikai giedojo gregorines mišias: "Missa Alia", unisone. — Šiaip jau lietuviškas giesmes giedojo maišytai vyrai ir merginos laike procesijų ir kitokiuose atvejuose. Per primicijas pasakė puikų pamokslą vietinis klebonas kun. P. Saurusaitis, nupiešdamas augstųmą kunigiško luomo, primindamas kunigo skurdą ir kantrumą, ragindamas naująk nenusiminti ir stoti į eilę Kristaus kareivių, ir ypa tingai atkreipti visas spēkas į tuos, kurie mažumu atsisiskiria nuo Šv. K. Bažnyčios. Pamokslas labai buvo graudus, maž-ko nevisi klausytojai verkė, išskiriant keletą storjauslių. Pasibaigus šv. mišioms, prasidėjo iškilminga procesija su Švenčianiu Sakramentu aplinkui bažnyčią iš lauko, dalyvaujant draugijoms. Padarė didelį išpuį, nes tai buvo pirmą kartą į lauką išėita su Švenčiausiuoju Sakramentu. Gerėjosi visi žmonės, net ir svetimtaučiai klaupe ant kelių gatvėse, ir atidavė garbę Tikram Dievui Šv. Sakramente, išskyrus keletą storjauslių ir tautos išgamų, kurių širdis panašios į supuvusią pintį ir yra be jokios jauslės. Giesmininkai ir giesmininkės, giedodami šv. giesmes ėjo procesijoje. Pasibaigus visoms apeigoms naujukas laimino visus spaudimu galvų. Bažnyčioje buta apie 5000 žmonių.

Prirenpta buvo labai puikiai viskas, nesigailėta žolynų papuošti altoriams ir šviesos per pilnai. Papuošti mokyklos vaikučiai ir mergaitės, pasipuošusios draugijos — ypatinai blaivininkų draugija. Per atlaidus sakė pamokslus dar šie kunigai: M. A. Pankauskas, N. Petkus, V. Vizgirda ir J. Žebrius. Visi maž-daug kalbėjo apie garbę ir vertybę Šv. Sakramento.

Kunigai apart vietinio klebono kun. Saurusaičio ir naujuko kun. Gričio, buvo šie: Pankauskas iš Bridgeport, Conn., Šeštokas iš New Yorko, Petkus iš Maspeth, N. Y., Žebrius iš New Britain, Conn., Radzevičia iš Gardner, Mass., Vizgirda iš Wilkes-Barre, Pa., Milukas iš Philadelphia, Pa., Jasinskis (Redemptoristas) iš New Yorko, Klierikas J. Karauskas ir klierikas V. Kovalskis. Klebonijoje puotos atsiliko visos be svaiginančių gėralų, svieteliai linksmai pasilinksminę išsiskirstė.

Kun. Edvard. Gričis gimė Shenandoah, Pa.; pradinę mokyklą baigė Naugatuck, Conn.; prisirengimui seminarijon mokinosi Šv. Tamo kolegijoje Hartford'e, Conn., paskui įstojo į seminariją Brighton'e, Mass., iš ten Hartfordo vyskupas siuntė jį į Orchard Lake į šv. Ciriilio ir Metodijaus Seminariją ir ten pabaigė; išvestas kunigiu 17 Bir. 1911 vyskupo E. D. Kelly, Detroit'e, Mich. Dabar kun. E. Gričis paliktas vikaru Waterbury, Ct., prie kun. P. Saurusaičio.

J. K. Panenupis.

LOWELL, MASS.

4-tą dieną liepos, D. L. K. Algirdo draugija parengė antrą pikniką. Žmonių buvo nemažai, nes iš didelio karščio žmonės iš miesto važiavo į girią.

Buvo ir kunigėlis atvažiavęs. Peštynių nebuvo, nors alaus ir girtų buvo. Geriausias butų, kad rudį prašalintų iš viešų susirinkimų.

Pabaigoje buvo dalinamos dovanos. Pirmą gavo P. R. lenktynėse; 2-trą mergina (vardo nežinau) ir-gi lenktynėse; trečią P. R. už augščiausią šokimą.

K. S. K.

CHICAGO, ILL.

Liepos, 4-tą dieną Visų Šventų lietuvių parapijos giesmininkai turėjo savo pikniką South Parke (netoli šv. Kazimiero lietuvių Seserų Vienuolyno).

Tasai piknikas tuomi yra pažymėtinas, kad apsiėjo be jokių svaiginančiųjų gėrimų, visai blaivai. Choras, p. A. Pocius vedamas, padainavo nemažai lietuviškųjų dainelių. Pikniko vieta buvo lygi, graži. Linksminosi padoriai; žaidė įvairius tautiškuosius žaislus (aguonėlę, katinėlį), pašoko keletą tautiškųjų šokių ir t.t. Kiekvienas tuoju pikniku liko užganėdintas, linksmai praleidęs po šviežiu, grynu oru Suvienytų Valstijų tautiškąją Neprigulmybės šventę.

Organizatorium ir iniciatorium šio pasilinksminimo buvo gėrb. kun. klebonas F. Serafinas. Garbė už tai tebuna jam; kiti gi terengia panašius pasilinksminimus, pasilinksminimus blaivius ir tesilinksmina taip, kaip ši kartą linksminosi viršui minėtos parapijos giesmininkai arba kaip linksmindavo si mūsų prabochiai, sutikdami meilėje ir vienybėje linksmiomis dainomis ir nekaltais žaislais pirmutiniuosius pavasario spindulius bei vasaros grožybes.

Vaidevutis.

Iš Visur.

ŠVEICARIJA.

Šveicarijos Standerath (lyg Suv. Valstijų senatas) pavarė diduma 136 prieš 12 balsų priverstiną apsidraudimą nuo ligos ir nelaimių. Žemesnysis bustas (Nationalrath) nutarė tatau vienu balsu. Šitas įstatymas buvo svarstomas Šveicarijos parlamente vienuolika metų. Mat 1900 m. panašus įstatymas buvo paduotas žmonių balsams (referendumas), bet diduma balsų buvo prieš jį. Bet dabar įstatymas yra taip sutvarkytas, kad jeigu eis referendumas, tai tiki-

ma, jog diduma balsuos už jį.

ITALIJA.

Pirmininkas Giolitti padavė parlamentui sumanytą naujojo rinkimų budo. Sulyg to sumanymo visi piliečiai, turintieji nemažiau, kaip trisdešimts metų amžiaus, turės balsą rinkimuose; turės balsą taip-pat visi atlikusieji tarnystą kariuomenėje, kad ir nemokės rašyti ir skaityti. Tokiu būdu, jei įstatymas bus priimtas, visoje Italijoje galės balsuoti 7,701,000 vyrų. Dabar balsuoja tik 3,642,000.

Italijos katalikai rengia sudaryti naują katalikišką partiją parlamente.

Italijos užsienių politika silpna, neužganėdinanti nei Vokietijos nei Austrijos. Toji politika negaivina užsitęgimo net pačiuose italuose. Užsienių raikalų ministras markizas di San Giuliano yra linkęs daugiau prie Prancuzijos ir Anglijos, ne-kaip prie trilypės sandaros. Jeigu tat Italija pamestų sandarą su Austrija ir Vokietija ir prisijungtų prie Prancuzijos, tai iširtų Europos taip vadinamoji lygsvara. Todėl Italijos netvirta ir netikra politika yra labai pavojinga Europos rombei. Apie tai ilgai kalbėjo Italijos parlamente atstovas Guicciardini.

MOROKO.

Pasiuntimas Vokietijos karės laivo "Panteros" į Agadirą ir tokiu būdu paeimimas visos pietų Morokos dalies vokiečių globon suerzino netik Prancuziją, bet ir Angliją. Agadir yra geriausias uostas pietų Morokoje ir valdo marių kelius į Pietų Afriką ir Pietų Ameriką. Prancuzai su anglais nenori užleisti to porto vokiečiams, nes užleidus vokiečiai taptų Pietų Atlantiko viešpačiais. Tai-gi yra ko nerimastauti Paryžiuje ir Londone. Tečiau Anglijos pirmininkas užtikrino parlamentą, kad klausimas bus išrištas romiu keliu, vadinasi, nebus karės.

Vieton "Panteros" Vokietija atsiuntė tris sykius didesnę laivą: "Berlyną".

MEKSIKO.

Praeitame "Draugo" numeryje buvo minėta, jog Žemesnėje Kalifornijoje socialistai buvo susimanę įsisteigti savąją respubliką. Apie tuos socialistus revoliucionistus klausė kongresmonas Berger socialistų sąjungos sekretoriaus W. J. Ghent'o ir gavo atsakymą, jog nei Magon nei jo pasekėjai, kurie dabar kelia maištą Žemesnėje Kalifornijoje, nėra socialistais, nors tarp jų ir randasi daug visokių svajotojų.

PORTUGALIJA.

Nors visos žinios, siunčiamos iš Portugalijos, yra aštriai cenzuruojamos, tačiau retkarčiais išsprusta tai viena, tai kita žinutė apie tikrą padėjimą naujoje respublikoje. Pasaulis išnetyčių išgirdo, jog šiaurinėje dalyje karėiviai pakėlė maištą, jog pačioje Lisbonoje marininkai sukilo prieš valdžią ir t.t. Dabar ateina į Londoną žinia iš Badajoz'o, jog numestas karalius Manuelis susitaikė su pretendentu prie

sosto kunigaikščiui Migue-liu ir abudu paleido atsiliepinimą, kuriame ragina portugalus sugrąžinti monarchiją. Eina paskala, buk Brazilijos monarchistai yra sudėję 5 milijonus dolerių, kad tik sugrąžinus Manuelį ant sosto.

PRANCUZIJA.

Ekspresinis traukinys iš Havre'o į Paryžių susidaužė 7 d. liepos. Menama, kad tai darbininkų unijos darbas.

Mat geležinkelio darbininkai nėra užganėdinti ir bando įvairiais budais trukdyti reguliarinį judėjimą ant geležinkelio: pav. deda ant vagonų klaidinančius ženklus, taip kad vagonas su užsakytomis prekėmis vieton nueiti į Paryžių atsiduria kažin-kur; arba nukerta vielas, jun-giančias signalus, taip kad neretai traukiniai susidaužo arba išsoksta iš bėgių. Tokie darbai vadinasi "sabotage". Pastarais dvejais metais vie-lų nukirtimų buvo 2268, o kaltininkų surasta vos 12, kurių pusė buvo maži vaikai. Įdomu, kad "sabotage" turi užtarėjų net parlamente.

Šitokios betvarkės aktyvaizdoje naujam Caillaux'o kabinetui vargu bus užsilai-kyti prie valdžios.

Parlamentas priėmė didu ma balsų naują įstatymą apie rinkimus. Ligšiol kiekviena apygarda rinkdavo atstovus į parlamentą, atsižiuodama vien į savo vietinius reikalus, nekiek nepaisydama į visos valstijos reikalus. Tokiu būdu Prancuzijoje nebuvo politiškiųjų partijų tikroje to žodžio prasmėje. Kiekvienas atstovas rupinasi tik savais vietiniais reikalais, ne valstijos gerove. Todėl vyriausybė niekad neturėjo parlamente tikrų palaikytojų. Valdydavo taip vadinamas "bloc", t. y. susivienijimas įvairių nuomonių atstovų kruvon. Pav. socialistai susispiždavo su respublikiniais, radikalais, laisvamaniais ir k. ir eidavo išvien kai-kuriuose klausimuose. Jų budavo diduma — taigi parvardavo kai-kuriuos įstatymus, pav. atskyrimą bažnyčios nuo valstijos. Bet tas "bloc" budavo pavojingas pačiai valdžiai, ką parodo Clemenceau, Briand'o, Monis'o ir kitų vadovų likimas.

Dabar, jeigu naujas įstatymas bus galutinai patvirtintas, Prancuzijoje susidarys tikros politiškos partijos, kaip yra Anglijoje, Amerikoje ir kitokiųse demokratiskose šalyse. Kraštą valdys ne atskiri žmonės, bet partijos.

Didesnės lenktynės oru iš Paryžiaus į Londoną (per Belgiją ir Holandiją) ir atgal laimėjo drąsus leitenantas Conneau. Jis aplėkė visą tukstantį mylių kuotrupiausiu laiku.

KUBA.

Revoliucija prieš prezidentą Gomez'ą kybo ore. Visas kraštas nerimastauja ir laukia tik ženklo, kad sukilus.

DIDELIS PIKNIKAS.

Bridgeport'o šv. Jurgio parapija rengia 23 d. liepos didžiausią pasilinksminimą Stadtlerio parke.

Aplinkinių miestelių lietuviai pasinaudokite progą.

Naujienos iš Amerikos.

Baisus Karščiai.

Nuo 1 iki 7 liepos Suv. Valstijose viešpatavo negirdėti karščiai. Termometras daugelyje vietų rodė po 100 ir daugiau laipsnių. Daugiau, kaip 500 žmonių numirė karščiu, tukstančiai alpo. Netoli šimtas žmonių prigėrė, beieškodami palengvinimo vandenyje. Žmonės naktimis negalėjo miegoti, kai kurios dirbtuvės turėjo sustoti, nes darbininkai negalėjo padirbti.

Jau senas laikas, kaip tokie karščiai tęsėsi taip ilgai.

Iš turčiaus elgėta.

New York, N. Y. Edvardas L. Hamper, kadaisia žymus piniguočius, dabar yra didžiausiu elgėta. Pirm 20 metų pirkliaudamas grūdais, Hamper buvo "uždirbęs" šešis milijonus dolerių. Toliau visokiomis laimingomis spekuliacijomis dasidirbo iki dvidešimties milijonų dolerių turto. Subankrutijus iš Hampero priežasties, Fidelity Bankai Cincinnati'je, jis papuolė dešimčiai metų kalėjiman. Atsėdėjęs bausmę ėmėsi pabirkuoti geležies išdirbinius ir galutinai subankrutijo, taip kad dabar neturi nei kur prisiglausti nei kuo maitintis. — Tai kaip ir turčiaus laimė persimaino.

Nepaprastas oru lakstytojas.

New York, N. Y. Tulas Mr. Walker padirbo savo dešimties metų suneliui, Jimmy, mažą lakstytuvą. Pastarasis norėdamas, kad ir jo trejų metų sesutė paskrajojų, pririšo ją prie lakstytuvo ir paleido. Oralauvukas kiek pakilęs ir palėkęs nusileido ant upės Bronx ir nepaprastai oru laikstytojas — mergičia butų paskendusi, kad ne marininkas negras, kuris pamatęs pavojų, puolė ir laimingai skęstančią išgelbėjo.

Ska ito laišką.

Laivas susikulė.

Surf, Calif. Ties Point Arqueblo, Cal., susikulė laivas "Santa Rosa", turėjęs du šimtu pasažierių. Laimė, kad tai atsitiko arti nuo krašto, tai dauguma ingulos ir keleivių išsigelbėjo. Prigėrė tris marininkai, vienas apicieras ir 20 pasažierių. Už nelaimę, ypač už žuvusių kalvinama laivo kapitonas, kuris, laivui pasižeidus ir sustojus, nepavėlėjo visą dieną gelbėti nei vienam atsargos valtimis. Laivui per dien nesijudinant iš vietos, vakarop pakilo audra ir pašėlė vilnis galutinai laivą sudaužė. Tuomet tik kapitonas pavėlėjo apleisti jį, bet jau buvo pervėlu: šniokš tančios vilnis apvertė porą atsargos laivukų, ir visi jais plaukusieji prigėrė. — Per vieno kvailybės tiek nelaimingų aukų!

Sugavo apgaviką.

Springfield, Ill. Čia areštuota tulas James Barney, agentas muilo kompanijos iš Chicagos, kurio nuo seniai jau jieškojo. Areštuota jis už išaikvojimą didelės pinigų sumos iš kasos katalikiškos draugijos Foresterių. Barney prisipažino esąs policijos jieškomu asmeniu, bet nieko nekalba apie de-fraudaciją. Prižada paaiškinti dalyką nuvykęs Chicago. Kažin tik ar pasiseks išsisteisinti iš užmetamos jam vagystės.

Žiauri mokytoja.

Springfield, Ill. Pana Ofelija L. Amigh, perdėtinė mergaičių mokyklos Genevo'je, Ill., turėjo atsisakyti nuo vietos. Privertė ją ro-zignuoti mokyklų direktoriai, persitikrinę pirmą, jog pana Amigh žiauriai apsieidavo su mokinėmis: už mažiausią prasikaltimą šveisdavo jas diržu, rašiodavo prie lovų visai nakčiai, per dien' valgyt neduodavo ir t.t. Be to, įvesdavo visokias permainas mokykloje, pirkdavo rakandus, taisydavo namus, žodžiu, gaspadoravo toje mokykloje be direktorių pasiklausimo, — sava valingai skęstančią išgelbėjo.

gimas ir jos viduramžinis nežmoniškumas visiems, kas turėjo su ja reikalą, daėdė. Dabar jie džiaugiasi jos pašalinimu.

Sausuma naikina javus.

Sedalia, Mo. Sausuma, viešpataujanti visoje Missouri valstijoje, beveik sunaikino javus. Labiausia nukentė "kornai" — 90 nušimčių prapuolė.

Šitoji valstija kas met išsiųsdavo daug javų kitoms valstijoms. Šimet turės sverturi pati pirkti.

Atkaklus farmerys.

Wichita, Kan. Apsiginklavęs revolveriu ir dynamitu, farmerys Harvey Pitman sulaukė darbą prie tiesimo Midland Valley geležinkelio. Mat kompanija norėjo patiesti liniją per Pitman'o farmą, ant ko tas nesutiko. Išimta ant jo varantas už darbo sutrukdydą; Pitman bet liuosnoriai atsidavė į šerifo rankas.

Prieš tabokos rukiotojus.

Washington, D. C. Gydytojas Harvey W. Willey, "bosas" valdiško chemijos biuro ir užmanytojas įstatymo, baudžiančio negryno maisto pardavėjus, kalbina išleisti įsakymą, uždraudžiantį rukiuti ir kramtyti taboką viešose vietose, tram vajuose ir trukiuose. — Dr. Willey nuomone, kiekvienas gali rukiuti, gerti, valgyti ir daryti, kas tik jam patinka pas save namie, bet užtai nevalia jam eiti tarp žmonių ir nuodyti juos tabokos dumais arba degtinės smarve.

Kiek išgerta alaus Suvienytose Valstijose.

New York, N. Y. Sulyg statistikų apskaitymų perie-tais metais, pasibaigusiais 30 d. birželio š. m., Suvienytose Valstijose išgerta nei daugiau, nei mažiau, kaip 62 milijonu bačkų alaus. Alaus sunaudojimas tais metais buvo šešis syk' didesnis, negu metais prieš tai. — Degtinės parduota už \$146.973.000.00, tai yra aštuoniais milijonais daugiau, nei metais prieš tai.

DRAUGAS

(THE FRIEND)

— kalbiškas laikraštis —
— advestas Amerikos Lietuvių
Katalikų Reikalams.

— Organas S. L. R. K. A. —

Beina iš Wilkes-Barre, Pa., kas
ketvirtadienis.

A. L. R. K. K. Sajunga — Leidėjas.

Kun. A. Kaupas — Redaktorius
U. Angulitė — Užvaldėtoja.

Visas korespondencijas ir ki-
tius raštus reikia siųsti pas

Rev. A. Kaupas,
64 Church St.,
Pittston, Pa.

Visus pinigus, ar tai pramonė-
ratas, ar tai už "džabsus" ar už
pagarsinimus ir t. t. reikia siųsti
tokiu adresu:

"DRAUGAS"

314 E. Market St.,
WILKES-BARRE, PA.

Ar bus tai spauzdinimas konsti-
tucijos, ar plakatų, ar tikietų ar
kitokie ir tai panašūs reikalai, rei-
kia visados kreipties tuo pačiu
antraštu:

"DRAUGAS"

314 E. Market St.,
WILKES-BARRE, PA.

Redakcija pasilieka sau teisę
taisyti, trumpinti arba atimti vi-
sus prisiūnčius raštus.

Laikas ir vieta raštų talpinimo
priešra nuo redakcijos.

Atmestieji rankraščiai nėra gra-
žinami redakcijos lėšomis.

Rašyti reikia tik ant vieno pus-
lapio, paliekant plačius tarpus
tarp eilučių. Popieris nėra ko gal-
lėtis, nes korespondentams ir
bendradarbiams rašant ant abie-
jų pusių, da-gi smulkiais raidė-
mis, redakcijai labai dažnai pri-
sleina perrašinėti atsiųstus raštus.

Norint, kad raštas tilptų arti-
mausiam numerio, rankraštis
reikia pristatyti spausdėnė ne vė-
liau, kaip 9 valandą išryto antra-
dienyje (utarninke).

REDAKCIJOS PASTABOS.

Pritardami d-ro Jono Šliu-
po sumanymui, kaikiurių
laikraščiu redaktorai (daly-
vavusieji pernykščiame laik-
raštinių suvažiavime) su-
šaukė Scrantonan, 16, 17, 18
d. liepos antrą tokį suvažiavimą.
I tą susirinkimą pa-
kviešti netik laikraštinių-
kai, bet ir šiaip jau visi in-
teligentai aptarimui budų
bendro darbavimosi Ameri-
kos lietuvių gerovei.

Tikslas gražus ir pagirti-
nas. Bet ar gali būti lengvai
ir pasekmingai atsiestas?
Pabandykime truputį ap-
svarstyti šitą klausimą.

Pirmučiausiai, kaip ma-
tyti, visas klausimas remia-
si nuomone, kad Amerikos
lietuvių visuomenės vado-
vais yra laikraštinkai ir
inteligentai. Tegul ir taip
buna, nors toliau pamatysi-
me, jog tat gal ir nėra visi-
ka tiesa. Jeigu tat Amerikos
lietuvių vadovais yra laik-
raštinkai ir šiaip jau inte-
ligentai, tai ar tie vadovai
turi atsakomas kvalifikaci-
jas?

Laikraštinkai...
Tuo žodžiu vadinami laik-
raščių redaktorai ir ben-
dradarbiai. Redaktorius —
tai laikraščio vedėjas, laik-
raščio dvasios išreiškėjas ir
prilaikytojas. Redaktorius
ne būtina turi rašyti ir savo
laikraštį. Jo pirmoji prie-
dermė yra pridaboti ir tvar-
kyti laikraščio turinį. Vienu
geriausiųjų Londono
"Times'o" redaktorių vie-
nu tarpu buvo vyras, kursai
neparašė nei vienos eilutės
i savo tvarkomąjį dienra-
stį, o tečiau jo laikais
"Times" turėjo didžiausią
įtaką i visuomenės nuo-
mone. Laikraščių bendra-
darbiai — tai tie, kurie pri-
pildo jų skiltis vienokiais
ar kitokiais raštais.

Štai svarbu pabrėžti, jog
Amerikos lietuvių neturi
savo tarpe nei vieno laikra-
stininko tikroje to žodžio
prasmėje. Yra, tiesa, tokių,
kurie jaučia didžiausias pre-
tensijas prie tos garbės. Ra-
sime gal vieną-kita, kursai
girsis esąs didžiausiu Lietu-
vos raštiniu, nes mat pri-
rašė daugiausiai įvairių, at-
siprašant, šlamštų. Reikia
pasidžiaugti, kad kaip kada
pasitaiko ir gerų darbų, bet
tai — vėl atsiprašome — tik
grudas šiukšlyne. Turinčių
talentą ir gerus norus rašti-
ninkų Amerikoje tik sauja-
lė, bet jie tik retkarčiais te-
pasirodo su savo veikalais.

Gal pasakyta per daug?
Gal šitie žodžiai parašyti iš
pavydo arba iš noro tyčia
žeminti Amerikos lietuvių
laikraštiją?...

Jei kam rodosi, kad čia
veidmainiaujama, tegul svei-
kas pasiklausia apie Euro-
pos lietuvių inteligentų nuo-
monę apie Amerikos laik-
raštinkus.

Antra, inteligentai...

Lietuvių kalboje intelligen-
tas tai toks žmogus, kurs
yra pabaigęs augštesnį mok-
slą (pav. universitetą). Pa-
prastoje prasmėje intelligen-
tas reiškia išmanantį,
lengvai suprantantį dalykus
vyrą. Tokioje prasmėje pa-
imtas intelligenas neturi
nieko bendro su žemu arba
augštu mokslu, su bent kō-
kios mokyklos baigimu. Ga-
lima pavyzdžiu šnekėti apie
inteligentišką tarną, inteli-
gentišką amatininką, net
apie inteligentišką arklį,
bet tuo pačiu tarpu galima
pasakyti, kad štai šitas dak-
taras turi mažai intelligen-
tijos arba šitam inžinieriui
visai trūksta inteligentijos.

Šičia imsimė inteligentą

priimtoje lietuvių prasmė-
je.

Jeigu tat intelligenas yra
toks žmogus, kurs yra bai-
gęs augštesnį mokslą, tai
kiek inteligentų mes turime
čia, Amerikoje? Ar daug čia
bus baigusiuju universitetą
lietuvių? Minėdami universi-
tetą, turime omenyje augš-
tesnę mokyklą, turinčią fi-
losofijos, teisių, medicinos
arba kitokių kokių iš pa-
našios rūšies skyrius. Pa-
saulyje mat yra tokių "uni-
versitetų", kur mokiniai
mokinasi rašyti, skaityti ir
kitokių daiktų, skiriamų
pradinėms mokykloms, o
prasimokę kiek silabizuoti
ir plunksną po popierą ve-
džioti, giriasi esą "universi-
teto studentais".

Jeigu tat tik vienas uni-
versiteto mokslas dalina in-
teligentijos diplomus, tai
Amerikoje lietuvių inteli-
gentų yra labai mažai. Ir
toji inteligentų saujaalė, kiek
jinai turi įtakmės i visuo-
menę? Kiek?

Kitokios rūšies intelligen-
tais Amerika knibždėte
knibžda. Tarp jų rasime
žandarmų užmušėjus, "Gil-
tinės" vadus, dvasiškiuos
eksproprijatorius, viešojo
turto aikvotojus — jų var-
das legijonas. Tas tai legio-
nas ir skverbiasi i tautos va-
dovus. Bet ar legijonas tin-
dėka i vadovus? Neteisingos
korespondencijos, purvinos
prakalbos, šmeižiantis as-
meniškai nesąmojingi felje-
tonėliai, neparemti jokių
mokslu neva mokslo rašė-
liai, neturinčios savyje po-

zijos eilės, nešvarios agita-
cijos, dar nešvaresnės in-
trigos, kišimas nosies ne i
savo reikala, erzinimai, piu-
dymai — ir ką tik nori —
tai vis darbai ir darbeliai
kandidatų ir pretendentų i
tautos vadovus. Jie veda
tautą ne prie gerovės, bet
prie suirutės ir ištvirtimo.
Yra, žinoma, ir dorų maž-
mokslų, bet jie sėdi romiai
nuošalyje, o jei turi kokią
išganingą įtakmę, tai tik i
tėvus, su kuriais susiduria
arčiausiai.

Žodžių, dalykai stovi ši-
tai:

Jei rengiamojo suvažiav-
imo tikslas buvo apsvars-
tyti naujus kelius, kuriais
eidami laikraštinkai ir in-
teligentai norės vesti Ame-
rikos lietuvių visuomenę ge-
rovėn, tat pradėta ne iš to
galo. Viena, abejotina, ar
laikraštinkai ir intelligen-
tai yra tikrais ir vienval-
džiais visuomenės vadovais.
Antra, kiekvienas laikraštis
ir beveik kiekvienas inteli-
gentas visuomenės gerovę
supranta savotiškai. Be-
skaitant musų laikraščius ir
bežiūrint i musų veikėjų
darbus, nesyki ateina min-
tis: kad vat tiems veikėjams
pakėlus kelnaites, ikrėtus
gerokai, už ausies paėmus ir
paėmokus aštriai bent žmo-
niškų pasielgimų...

Suvažiavimo tikslas būtų
buves geresnis ir atsako-
mesnis, jei "vadovai" va-
žiuotų pasikalbėti apie tai,
kaip čia patiems pasimoki-
nus, kaip čia patiems pa-
puolus po discipliną, koki
sau vadovą apsirinkus, ne-
kaip tarties, kaip čia reikia
kitus mokyti kitus discipli-
nuoti ir kitiems vadovauti.
Alirai, Žagarai, Dono Ka-
zokai, Vargomaičiai ir Kom-
panija, teikitės pasvarstyti
apie tai rimtai.

"Lietuva" (No. 26) pri-
metė "Draugui" jėzuitinę
maksimą, kuri — prie pro-
gos sakant — niekadės je-
zuitams nepriderėjo (mak-
sima pasak "Liet." skamba:
tikslas išteisina priemones).
Už tai nėra ko pykti, ypač
kad pati "Lietuva" prieš
tą "jėzuitinę" maksimą ne-
turi jokio noro nusidėti ir
niekadės nenusideda; bet tē-
mytini sekantis apžvalgi-
ninko žodžiai:

"Kurs (Draugas) didį
auklėtoją, humanistą
Ferrer'ą — prieš kurį
visi pasaulio šviesesnie-
ji protai galvą lenkia —
turi tiek begėdingos dra-
sos priskaityti prie be-
pročių ir žudeikų."

"Draugas" turi begėdin-
gą drasą netikatai atkartoti
tą, ką rašė kelis kartus apie
Ferrer'ą, bet išsitenka dar
begėdingesnei drasai parei-
kalauti nuo "Lietuvos" pri-
rodymų, kad Ferrer buvo iš-
tiesų "didis auklėtojas",
"humanistas" ir kad prieš
jį "visi pasaulio šviesesnieji
protai galvą lenkia".

"Draugas" turi visų begė-
dingiausių drasą tvirtinti,
jog Ferrer nebuvo jokių
"didžiū auklėtoju", nebuvo
"humanistu" ir jog prieš jį
visi pasaulio apšviestiesnieji
protai galvos nelenkia.

Jeigu išsišokęs p. apžval-
gininkas pasirūpys pristaty-
ti atsakomus argumentus jo
paties pakeltame klausime,
tat kils diskusija, kuri ne-
bus be naudos "Lietuvai"
ir "Draugui", bet bus nau-
dingiausia abiejų laikraščių
skaitytojams.

Kas drįsta užmesti kitam
žmogui begėdingą drasą, tas

be abejo pasistengs išsitei-
sinti iš užmetimo ir parodys
faktais savo priešo "begė-
dą".

Tuo tarpu nededame dis-
kusijai ribų. Pavelijame tam
garbiam žmogui, kurs drįso
"Draugą" padaryti viešai
"begėdingu" išreikšti savo
nuomonę apie išnetyčių pa-
garsėjusį "didvyrį" Fer-
rer'ą. Ką "Lietuva" pasa-
kys apie tai, bus atsakyta.

Pradėjus nuo 1 liepos už-
stojo tokie karščiai, kad nei
vienas ilgesnis arba rimtes-
nis darbas tapo negalimas.
Newyorkinis "Sun" pradė-
jo išleidinėti porą lapų ma-
žiau, teisindamasis tuo, kad
jeigu šitomis dienomis ne-
galima daug rašyti ir spaudin-
ti, tai be abejo ir skaityti
daug negalima. Pripažinda-
mi šitame žvilgyje pilną
tiesą newyorkiniam dien-
raščiui, ir mes pasiryžome
nevarginti šitomis dienomis
savo skaitytojų rimtesniais
rašimais. Todėl i Redakcijos
Pastabas ir nėra parašyta
daugiau.

Faktai ir Principai.

Tąsa.

Vytautas neužmiršta ir
kultūrinio darbo. 1413
krikščindina Žemaičius, 1417
steigia Žemaičių vyskupiją,
kuri 1421 m. gauna Popie-
žiaus Martino V. patvirtini-
mą.

Matydami augančią Vy-
tauto galybę, lenkai ima nu-
gastauti, kad jis pripratęs
savystoviai elgties nesulau-
žytų sutartos 1386 m. vien-
ybės su jais. Todėl tvirtina tą
vienybę 1410 m. Vilniuj,
1413 Horodlėj. Vytautas lei-
džia suliginti Lietuvos vi-
suomenę su Lenku, leidžia
įvesti Lietuvon administra-
tivišką padalinimą kaip Len-
kijoj, neprieštarauja vien-
bei, bet jam rupi vienybė
lygaus su lygiu, vienybė ne-
naikinanti tautiškos gyvy-
bės ir nekludanti savaran-
kiško kultūrinio tautos au-
gimo. Todėl jis stengias gau-
ti karališką vainiką.

Tam tikslui 1429 m. su-
kviečia i Lucką didžiausius
Europos valdonus. Atvyks-
ta Vokietijos cesorius Zigi-
mantas, Lenkų karalius Jo-
gėla, Danijos karalius Enri-
kas, Didysis Maskvos kuni-
gaikštis Bazyljus, Tvėro ir
Riazanians kunigaikščiai,
Mongolų chanai, popiežiaus
pasiuntinis, Kardininkų
Mistras ir daugybė didžiū-
nų. Vytautas visus vaišina,
cesorius Zigmantas užveda
kalbą apie apvainikavimą,
tam priešinas Jogėla, o ypač
jo kancleris Olesnickis, pri-
mindamas prisiegią vienijan-
čią Vytautą su lenkais. Jo-
gėla — apleidžia Lucką.

Lenkai perša Vytautui Len-
kų vainiką vietoj Jogėlos,
bet Vytautas nesutinka;
siunčia pasiuntinius pas po-
piežių ir paskiria dieną ap-
vainikavimui Trakuose. Bet
lenkai sugauna Zigmanto
pasiuntinius ir neperleidžia
karališko vainiko, paskirto
Vytautui. Ta lenkų intriga
paskubina Vytauto mirtį.

Po Vytautui prie Skirgė-
los, Jogėlos brolio (1430—
1432), lenkai bando užgro-
bti Podolę. Po Skirgėlai Lie-
tuvos sostą gauna Vytauto
brolis Zigmantas I, kursai
1435 užduoda galutiną smu-
gį Kardininkams ties Uk-
merge. Zigmantui mirus.

Lenkų diduomenė nebenori
užleisti Lietuvos sosto kuni-
gaikščiams lietuviams, sa-
kydama — tas sostas prigu-
lys jų karaliui Vladislovui.
Bet visgi sostas netenka Vla-
dislovui, tik jo broliui Kazi-
mieriui. Prie jo atvyksta
pasiuntenyštė Krymo totorių
ir Vilnių. Jie prašo, kad
Kazimieras jiems duotų Li-
terę valdona Devlet Hadži
Girėjį i chanus. Kazimieras
sutinka ir 1443 m. apvaini-
kavęs Girėjį Vilniuj išsiun-
čia su garbės palydovais
Kryman.

Mirus Vladislovui, Lenkų
karaliui mušyje ties Varna
— lenkai likę be karaliaus
per keturis syk siulija savo
sostą Kazimieriui, statydami
sąlygą, kad atiduotų Len-
kams Podolę ir Volyniją.
Kazimieras galop 1447 su-
tinka priimti Lenkų sostą:
Parčėvo seime 1451 kila aš-
trūs ginčai dėl minėtųjų sri-
čių tarp lietuvių ir lenkų.

Tarybos suira ir lietuviai ren-
giai visai nuo lenkų atsiskir-
ti, grąžinti jiems "herbus" ir
t. t. Vos benutildo juos Kazi-
mieras pažadėdamas duoti
savo sunų i Lietuvos kuni-
gaikščius. Bet neįtinka nei
vienai pusei. Lenkai ji vadi-
na lietuvių, kaip pusę metų
sėdintį Vilniuj, lietuviai len-
kų — kaip nesirupinantį
Lietuvos reikalais. Jo vieš-
patavimas nieko gero neat-
neša Lietuvai. Lietuva prie
jo praranda Naugardą. Mas-
kvos kunigaikštis Ivanas
atima Tverių, Velikije Luki
ir kitus miestus. Tečiaus bu-
damas draug Lenkų kara-
lium ir D. Lietuvos kuni-
gaikščiu, ir turėdamas du
sostus — Krakove ir Vilniuj
— jis pasilieka garsus Euro-
poj. Popiežius jį ragina eiti
prieš turkus, Maldaviją ir
Valachiją prašo jo pagelbos,
Persų šachas Usangas siulo-
si jam i talkininkus. Bet
Kazimieras nemoka naudo-
ties aplinkybėmis. Miršta
1492 m. paskyręs prieš mirtį
vieną savo sunų Aleksandrą
Lietuvos kunigaikščiu, o ki-
tą Joną Albrechtą Lenkų ka-
ralium. Prie Kazimiero ba-
jorija įgauna didesnę valdžią
ir daugiau privilegijų, mies-
tiečių ir valstiečių teises
imama siaurinti. Prasideda
baudžiava.

Sulyg Kazimiero noro lie-
tuviai nelaukdami lenkų iš-
sirensa sau Aleksandrą i
kunigaikščius. Vilniaus Vys-
kupas Albertas jį apvaini-
kuoja. Lenkai pyksta ir keti-
na rinkties sau i karalius
Mozurų kunigaikštį Jonušį,
Jonas Albrechtas su dideliu
vargu tegaua Lenkų sostą.

Prie Aleksandros (1492—
1506) Lietuva žlunga kas-
kart žemyn. Totoriai užpul-
dinėja netik Podolę ir Voly-
niją, bet ir Minską, Nauja-
pilį ir maž ne patį Vilnių.
Kelia galvą Kryžiuočiai.
Maskva atsiima Viazną.
Riazanių, Tvėrių. Aleksan-
dra veda Ivano, Maskvos ku-
nigaikščio, dukterį Eleną,
daro su juo sandarą (1494),
bet tai maž tegelbsti. Ivanas
atima iš Lietuvos Černogovą,
Naugardą—Sieverską
Auliską. Ima vėl terioti Lie-
tuvos sritis Krymo totoriai.

1502 m. Aleksandra mirus
Jonui Albrechtui gauna Len-
kų sostą — bet vietoj vesti
sujungtus lietuvius ir len-
kus prieš Ivaną, daro su juo
šešiams metams paliaubas
(1503). Prieš pat miriant
Aleksandrą, lietuviai laimi
didžią kovą su totoriais ties
Lydą; apie 20000 pakloja jį
ant vietos ir apie 40,000 sa-
mų vėjų paliausuoja iš jų rankų.

Didžiūnai prie Aleksandro
kaskart labiau lėpsta ir
tvirksta.

Po Aleksandrą Lietuva
tenka jo broliui Zigmantui
II, (1506—1548). Lietuviai
jį išrenka irgi be lenkų.

Zigmantas laimingai ka-
riauja su Vasiliu III, per-
gali jo kariūmenę ties Oršą
1514, betgi užimto Smolens-
ko neatgauna. Totoriai už-
puolusieji ant Podolės ben-
dromis spėkomis lietuvių ir
lenkų tampa taipogi sumušti
ir atstumti (1512). Prie Zig-
manto II Kryžiuočiai galu-
tinai ištvirtsta, priima Lu-
tero tikėjimą; pats Didysis
jų Mistras Albertas Brand-
denburgiškis, metęs ordeno
rubus, pasiduoda Zigman-
tui, kaipo svietiškas kuni-
gaikštis.

1529 m. išeina Lietuvos
Statutas, kursai nuo šiol per
ilgą laiką pasilieka pamatu
juridiskos tvarkos Lietuvo-
je ir priklausančioje jai Gu-
dijoje.

Socialiniame Lietuvos gy-
venime įvyksta nemaž per-
mainų. Pradedta platinties
mokslo šviesa, didžiūnai ima
siuntinėti Europon vaikus mo-
kintis. Bet draug tarp di-
džiūnų ir bajorų lenkų įtek-
mė pradeda eiti didyn, o su
ja ir lietuvių kalbos nyki-
mas dvaruose ir miestuose.
Vilniuj pusė gyventojų šne-
ka lenkiškai; šv. Jono baž-
nyčioj šalip lietuviškų pa-
mokslių randame ir lenkiš-
kus. Lietuvos didikai skęsta
kaskart didesniame egoizme
ir puikybėje, auksu ir žem-
čiugais puošia netik savo
rubus, bet ir arklųjų balnus,
laiko po šimtą muzikantų
(Mik. Radvilas, St. Goštau-
tas), savo gi žmonių apšvie-
timu ir gerove nesirupina.
Baudžiava kaskart eina sun-
kyn, lietuvių valstiečių skur-
das — vis didyn.

Po Zigmantui II Lietuva
tenka jo sunui Zigmantui
Augustui (1544—1579), gi-
musiam iš karalienės Bonos.
Išleptinas, silpno budo, nors
geros širdies, šis Lietuvos
kunigaikštis, myli Lietuvą,
puošia Vilnių, bet praranda
vis daugiau savo kraštų. Mi-
rus pirmai pačiai veda kano-
niškai, nors slapčiai, našlę
Barborą Goštautienę, Jurgio
Radvilo dukterį. Lenkai spi-
rias perskirti Augustą nuo
Barboros — bet perskiria
juodu tik Barboros mirtis.

Prie Augusto Kardininkai
priima Lutero tikėjimą, ban-
do plėšti bažnytnes žemes,
bet Augusto pergalėti pri-
pažįsta jo valdžią ant savęs,
o 1561 m. paskutinis Kardi-
ninkų Mistras Gothardas
Kettleris atiduoda Lietuvos
kunigaikščiui savo, mistrys-
tės ženklus — pripažįsta Lie-
tuvai Padauguvį, sau pasi-
likdamas tik Kuršą ir Žem-
galius.

Dėl to Padauguvio prisi-
eina kovoti su caru Ivanu.
Karė abiem pusėm neperge-
ra sekas ir baigias paliau-
bomis 1570. Padauguvius pa-
silieka prie Lietuvos, Poloc-
kas tenka Maskvai. Tas ka-
res veda vieni lietuviai, len-
kai nesikiša. Zigmanto Au-
gusto bevaikystė baugina
lenkus. Ligšiol vienybė tarp
Lietuvos ir Lenkijos pala-
kydavo karaliaus asmuo.
Mirus pastarajam iš Jogė-
los kilties karaliui, lietuviai
turės teisę rinkties sau ku-
nigaikštį (ką po teisybei jie
ir iškėlė darė). Zigmuntas
Augustas, manydamas, Len-
kus padėsiant ginti Lietuvą
nuo Maskvos, sušaukia 1569
Liublinan seimą tuo tikslu,
kad Lietuvos didžiūnai pri-

siektų amžiną su Lenkais
vienybę, niekadės nuo Len-
kijos nesiskirti ir nerinkti
sau atskiro Didžiojo Lietu-
vos kunigaikščio. Lietuviai
tam prieštarauja, su ašaro-
mis, klaupę ant kelių prašo,
kad neatiduotų jų i rankas
lenkų ir karaliui tuo nekla-
sant, išvažiuoja iš Liubli-
no. Dėja, Gudijos bajorija nepa-
laiko lietuvių. Unija šiaip
taip įvyksta. Gudų kraštai
Volynija, Ukraina — tampa
nuo Lietuvos atplėšti ir pri-
pažinti Lenkams, Padaugu-
vis nutariama skaityti ben-
dra nuosavybe Lietuvos ir
Lenkijos, nors lenkai prie jo
užkariavimo visai nebuvo
prisidėję. Vienybei sustipri-
rinti — vienas tepaliekama
visuotinas seimnas. Varšavo-
je bendras lietuviams ir len-
kams — taipogi vienas ben-
dras senatas. Ačiū tai vien-
ybei Lietuvoje kaskart labiau
ima platinties lenkų kalba,
budas, apdaras, papročiai:
mokyklose mokinama tik lo-
tiniskai ir lenkiškai, kas
lietuviška, peikiama ir iš-
juokiam.

Tečiau ir po Liubli-
no Uni-
jai Lietuva nežusta. Ji gy-
vuoja, plėtojasi, tvarkosi.
Turi savo atskirus karės ir
ukės įstatymus, savo kariū-
menę, savo idą, savo atski-
rus valdininkus. Lietuvos
didžiūnai, k. a. Jonušis Rad-
vila, L. Sapiega, kelia balsą
prieš lenkų sauvaiją, ir kar-
tais atremia lenkų užgaidus;
bet žemesnioji bajorija kas
kart labiau praranda supra-
timą, lietuvių stės ir jos tei-
sių, ir visai pasiduoda lenkų
įtekmei.

Lenkystei beplintant po
Lietuvą, ji ima skverbties i
bažnyčiosna. Kunigija iš len-
kų mažai arba ir visai nemo-
kanti lietuviškai, nemokina
lietuvių tikėjimo dalykų. Ta-
tai užpludus protestantiz-
mui, tamsūs lietuviai — iš-
girdę lietuviškai bemokan-
čius Kalvino ir Liutero pa-
mokslinekus, buriais virsta
i protestantus, draug su pa-
čiais kunigais. Žemaičių
vyskupijoje, Jurgui Petke-
vičiui bevyskupaujant belie-
ka vos 7 kunigai katalikai.
Katalikystė atgija tik ačiui
tikrai apaštališkam pasišven-
timui dviejų lietuvių: vysk.
Merkelio Giedraičio (+1609)
ir kanoniko Mikalojaus
Daukšo.

Mirus Zigmantui Augus-
tui 1574 Lietuvos sostas ten-
ka išrinktam lietuvių ir len-
kų Henrikui Valois, broliui
francuzų Karolio IX. Maty-
damas didžiūnų puikybę, ka-
raliaus negodojimą, Henri-
kas, pabuvęs kiek laiko Len-
kijoj, bėga atgal Francijon.

Kol lenkai laukia pagrįž-
tant Henriko, lietuviai veda
atskrai derybas su Cieso-
rium Maksimilionu II, pra-
šydami, kad jiems atleistų i
kunigaikščius savo sunų Er-
nestą.

Toliaus bus.

REIKALINGI VARGONI- NINKAI

prie Mahanoy City, Pa., ir
prie Aušros Vartų lietuvių
parapijos Chicagoje, moka-
n tieje gerai vesti chorą ir at-
sakančiai mokyti mokyklo-
je. — Mahanoy City'je \$50.
algos mėnesiui ir neigros.
Atsišaukti šiais adresais:

Rev. C. Ambrozaitis,
2323 W. 23rd Pl.
Chicago, Ill.

ir

Rev. S. Pautienius,
Mahanoy City, Pa.

Sus. Liet. R.-K. A. Reikalai.

Prezidento Atsiliepiamas.

Šiuomi pranešu visiems Susiv. L. R. K. A. nariams, kad p. Pr. Burba užsistatė 25 tukst. dolerių kaucijos pagal 26 seimo nutarimą Baltimore, M. D. 1 dieną birželio. Taipogi pranešu, kad buvusi kasininkas p. A. Danisevičius viską teisingai perdavė naujam kasieriui, ką tik turėjo: pinigų, ženklėlius, knygas ir visokias kitas popieras, bilas ir t.t. Meldžiu visų delegatų 26 Seimo, ir kuopų valdybų, kad visi o visi stotumite prie darbo ant šių metų dėl praplatinimo mūsų garbaus Susiv. katalikiško. Daugintumite sąnarius, tvirtumite naujas kuopas, kiek tik įgalėdami. O aš iš savo pusės, dirbsiu kiek tik man Dievas duos sveikatos. Su tikra pagarba visiems S. L. R. K. A. sąnariams

Jonas Rikteraitis, prez.

Susivienijimo Sąnariams žinotina.

1911 m. velykinės paliudijimus, kviteles malonėkite siųsti dabartiniam dviasiskam vadovui ir šiaip visokiuose reikaluose kreipkitės pas jį.

Kun. M. Pankauskas.

S. L. R. K. A. kuopos laikys bertaininius susirinkimus:

99 kp. Chicago, Ill., — 16 d. liepos, tuojau po sumai bažnytinė šv. Jurgio salė No. 18. Ateikite visi užsimokėti ir atsiveskite naujų narių.

Monika Gurinska, sekr.

75 kp. Wamamie, Pa., — 16 d. liepos, pirmą val. popietų ant Berito salės. Visi kviečiami ateiti užsimokėti bertaininę ir delegatų Seimam kelionės iškašius.

A. J. Petrauskas, sekr.

66 kp. — 20 d. liepos bažnytinė salė. Visi nariai užprašomi susirinkti.

Vincas Brazinskas, sekr.

47 kp. Mt. Carmel, Pa., — 23 d. liepos, tuoj po pamaldų bažnytinė salė. Ateikite visi užsimokėti.

Juozas Beigis, prez.

77 kp. Swoyers, Pa., — 16 d. liepos, 5 val. popietų ant Miko Jenulevičiaus salės. Ateikite visi ant šio mitingo, nes potam pinigų nei nuo vieno nepriimsiu.

S. A. Katkevičė, sekr.

7 kp. Pittston, Pa., — 16 d. liepos, 1-mą val. popietų ant Ruko salės. Žėdnas narys privalo ateiti užsimokėti.

V. Smalenskas, sekr.

70 kp. Old Forge, Pa., — 16 d. liepos, 2-trą val. popietų M. Kelman salėje, 403 Tam (?) Str. Visi ateikite ir naujų atsiveskite.

St. Malinauskas, sekr.

17 kp. Wilkes-Barre, Pa., — 16 d. liepos, 5-tą val. vak. ant Juozo Kunco salės.

62 kp. Sheboygan, Wis., — 16 d. liepos, ant 3:30 popietų bažnytinė salė. Ateikite

draugai ir draugės.
Juozas Austravičius, sekr.

49 kp. Reading, Pa., — 16 d. liepos, 2-trą val. popietų, pas kuopos prezidentą Povilą Šlapiką. Ateikite visi užsimokėti bertaininės mokes ties.

31 kp. Mahany City, Pa., — 18 dieną liepos paprastoj vietoj. Užprašo visus, kaip senus sąnarius ateiti užsimokėti, taip ir naujus prisirašyti.

J. T. Vitkauskas, sekr.

55 kp. Bernice, Pa., — 16 d. liepos, 2-trą val. popietų pas kuopos sekretorių S. Stasavičė.

79 kp. Sag Harbor, N. Y., — 23 d. liepos, 2-trą val. popietų pas P. Milemą ant Washington str.

K. Bertašius, sekr.

Kas 107 kp. narių norėtų užsimokėti i Susiv. ar su kitoku reikalu kreipkitės po No. 47 S. Leonard st.

SUSIV. L. R. K. A. CENTRO VALDYBOS ADRESAI.

Jonas Rikteraitis, prez.

67 James St.,

Waterbury, Conn.

Mateušas Toluba, vice-prez.

1139 Wyoming ave.,

Exeter Boro, Pa.

Kazys J. Krušinskas, sekr.

457—17th St.,

Brooklyn, N. Y.

Pranas Burba, kasierius,

454 Main St.,

Edwardsville, Pa.

Kasos globėjai:

Juozas Vasiliauskas,

112 N. Greene St.,

Baltimore, Md.

Jonas Jaroševičė,

266 Silver St.,

So. Boston, Mass.

Kun. V. Vizgirda, knygius

190 S. Meade St.,

Wilkes-Barre, Pa.

Kun. J. Dumčius, dvas. vad.

P. O. Minersville, Pa.

Sajungos Liet. Vargonininkų Amerikoje vyriausybės adresai.

K. Strumskis, prez.

190 High St.,

Brooklyn, N. Y.

P. Grajauskas, vice-prez.

Paca & Saratoga St.,

Baltimore, Md.

J. Stulgaitis, kasierius,

40 Sylvanus St.,

Wilkes-Barre, Pa.

A. Gudaitis, sekretorius,

P. O. Box 73

Silver Creek, Pa.

Redakcijos Atsakymai.

K. Kučinskui, W.-Barre.

Geriau būtų, kad tą reikalą užbaigtų gerumu pati draugija. Laikraščiu nepridera kištis i naminius organizacijų dalykus: galėtų būti daugiau susierzinimų ir piktumų.

Šiuomi pranešame visiems, jog mūsų atspaudame išaujo **TRUMPĄ KATEKIZMĄ, taigi kurie pirmiau reikalavote, tai dabar galesite gauti.**

10 centų egzemplioris.

„Draugas“, 314 E. Market str., Wilkes-Barre, Pa.

E PLURIBUS UNUS.

(Iš daugelio vienas).

Širdij' pasileidusioj' tarė beprotis,
Kad Viešpaties Dievo nėra,
Kad amžinos bausmės tik tas gal bijoties,
Kurio yr' makaulė siaura.

Nereikia nei Dievo, nereikia tikybos,
Nėra jau tikėti i ką,
Kad aukos — tai tuščios su vėju derybos,
Kad maldos — tai mulkių šneka.

Tamsuolis, — kurs dorą pasaulyje skelbia.
Doru tik vadiname tą,
Kurs silpną, menkesnį už save nustelbia,
Kurio yr' lengvesnė našta.

Ten laimė, kur rankos kovojančios kruta
Ir dreba gąšliojį širdis.
Tas yr' danguje, kuris duonos turi plutą
Ir alkanam rodo dantis.

Nedoras, kas silpnas, o doras, kam sekas:
Juk žino tą ir gyvuliai.
Žvėrių toks pramintas prie laimės yr' takas,
Jį žmonės užmiršo seniai.

Ir daug dar kalbėjo širdyje beprotis...
Bet štai netikėtas smugys
Užpuolė ant jo, nors mokėjo daboties,
Užpuolė slapta, kaip vagis.

Tėvai jo pasimirė, sesers ir broliai,
Prauvo jo turtas, namai,
Keli pasekėjai, tokie pat drąsuoliai,
Išnyko, kaip sapnas, ūmai.

Ir nuomario skausmas suspaudė beprotį,
Mirtis pažiūrėj' i akis
Ir priminė jam, kad prieš Dievą reiks stoti,
Kuriam prieštaraukavo vis.

Ir kur ataklumas, drąsybė jo dingo?
Jau rodos, ne tas nei žmogus.
Silpni sąnariai jo iš baimės sustingo,
Nebiltyje grauzia nagus.

Taip nubaustas skaudžiai prabilo beprotis:
Matau jau, kad Dievas yra...
Tik Jo nenorėjo pažinti ir bijoties
Ta mano širdis nedora!

J. K.

ILGĖJIMAS.

Kas rytas ir kas vakaras
Graudžias aš lieju ašaras,
Gyventi neramu.

Nes bus jau metų daugelis,
Kaip aš, jautrus pavargėlis,
Ištrūkiau iš namų.

Geresnės laimės laukdamas
Ir ašarėles braukdamas,
Apleidau aš gentis.
Audra man dainas staugdavo,
Padangės apsiniaukdavo,
Bet švietė man viltis.

Kruvinai saulė leidosi,
Aušra grumoj' paraudusi,
Ir šniokšdavo jura,
Bet laivas tvirtas yrėsi
Ir bangos drumstos skyrėsi;
Man nekenkė audra.

Pavojai prasišalino,
Naujoji laisvė žadino
Užmiršt sunkias dienas.
Bet vidurinė rūpestis,
Išsilgimas, lūkestis
Atnaujino anas.

Kur mano akis kreipėsi,
Kur tik saulutė šaipėsi,
Žydėdavo gelė:—

Tėvynė ten vaidinosi
Ir vėl širdis graudinosi,
Nors verkti negalėj'.

Žvirblis štai pažįstamas,
Palangėmis lakstamas,
Sau suėirpė linksmai.
Ei! kiek aš jį matydavau,
Kaip slastas jiems statydavau:
Ar jiems ir čia namai?!

Ten, budavo, apypietė
Kregždutės sau susispietė,
Pas lizdą pasilsėt.
Dabar jos nebeatlekia
I svetimą apielinkę
Savųjų pažiūrėt.

Ir viskas man čia svetima:
Jau net sveikatą atima
Ilgėjimas nesmagus.
Kada tik miglos sklaistosi,
Tėvynėn' rodos, leistausi,
Jei duotų kas sparnus.

Kas rytas ir kas vakaras
Graudžias aš lieju ašaras,
Lyg prislėgtas jaučiuos'.
Nei laisvė, ta guodotina,
Manęs jau nepasotina,
Man neramu svečiuos'...

J. K.

Mokykleje.

Lietuvos Sūnus.

Pinigu jieskotojai.

Tikras atsitikimas, aprašytas
apysakos formoje.

Seka.

Pagiryj ant kalnelio Kiškių vyrai: Antanas ir Juozas aria rugienas. Jūdvių arkliai, matyt, gerai pailsė: vos, vos kruta. Patį artojai tarsi kuo susirūpinusiu, tarsi ko nusiminusiu, visa diena, mažai kits su kitu kalbėdami, dirba tarsi nenoromis. Užsmeigęs vagą, Antanas sustabdė arklius, o pats išsitiesęs ant pievos prabilo:—

— Na, Juozai, duok arkliams kveptelt. Matai vit, jau sušilę; tegu čia mudu nepersmarkiausia krutame, bet per dieną vis tik apilsta. Eikš, pypkes parūksiva!

— O kad jas kur pintis tas gaspadines! — pūrijo įsmėgęs žagrę ir i namus žiūrėdamas Juozas: — išsimanė pavakarių neduoti. Žmogus dirbk, dirbk, pailsti ir valgyt užsimanai, o jos tau pasakoja: garniai išlėkė, nėra pavakarių. Šimts pypkių!..

— Na tai ką padarysi, kad jau vit toks paprotys. Nuo senų senovės, kai tik garniai išlėkia ir nesiduoda pavakariai. Ypač dabar, kada ligi Visų Šventų tik savaitė bepasiliko; kiek čia tos dienos? — užstojo už „gaspadines“ Antanas.

— Spiaut į papročius! Ką man paprotys, jeigu pilvas tuščias. Kiek dienos? o ne vis tas pats išeina? naktis ilgesnė.

— Vit ką tu čia, Juozai, niekus tauziji! Šian sėsk, iki pypkes parūkova, pasikalbėsi, gal ką geriaus, negu pavakariai išrasime.

— Na, o ką jau tu čia išrasi? — rūšiai atsiliepė, išsitiesdamas ant pievos Juozas.

— Aš visą dieną galvoju, ką čia vit padarius su Strolio pinigais? Keturi gorčiai raudonųjų, tai ne juokai: viso mūsų kaimo laukus galima supirkti. Aš vit manau, šianakt reik eit ir išsikast; ilgai nėra ko laukt: senis neiškęs dar kitur kur nepapasakojęs, o paskui gal kas kitas iškasti. Žinai, pinigai kiekvienam gobiai daiktas. Norėjau niekam nei nesisakęs, viens sau eiti, bet matai ne čia jau, ogi naktį

vit, ar žinai, nyku. Padėk man, Juozuk šianakt nueiti, dviem butų ramiaus. O čia nepertoliausia; Strolius juk žinai? Kad nusisektų, tai ir gana greit suvaikšiotume, vit dar ir išsimiegotum ir pavakarius aš ryt tau nuomamos gerus išbausčiau... Ar sutinki eiti? antgalo jau aš tau ir užmokėčiau gerai... — pridurė Antanas, matydamas, kad Juozas raukosi.

— Eit, tai aš sutinku. Aš vistiek eisiu, jei ne su tavim, tai vien sau, ar su kitu kuom, ale kad... — numykė Juozas.

— Kas ale? — įdomiai užklauskė Antanas, matydamas, kad Juozas vilkina kalbą.

— Tai-gi matai, kad dar ten vieta nėra gerai žinoma. O nieko nežinodamas nueisi, nakčia, tai gali nieko ir nerasti... Aš buvau sakęs, ryt anksčiau užsikelti ir nubėgęs apžiūrėti, kaip ten kur kas yra, tai paskui ir nuėjus, kad ir nakčia būtų galima drąsiau ieškoti.

— Kad tave šimts pypkių — mastė Antanas, — ir jo svajojama apie pinigus... jau ir laikas pasiskirti, kada vietą apžiūrėti ir eiti ieškoti... O gal dar ir kas kitas apie tai rūpinasi...? Gm, bloga... o jaigu kas imtų dabar ir iškastų... tai būtų balius!... Vit tiek pinigų po nosia turėjus ir galėjus pasiimti, o paleist... Na, vistiek šianakt einu ieškoti, kad ir viens. Tai ką, tu sakai nenori man padėt nueiti? atsiliepė balsiai Antanas: — Aš šianakt vistiek einu.

— Še tau riestainis — niurnėjo Juozas. — Maniau, kad šianakt nueisiu niekam nežinant ir išsikasiu. O dabar žiūrėk — jisai spraudžia si pirma manęs... Reiks eit po plynių, kad ir drauge, tai nors pusę gausiu, nes kai neisiu, tai jis viens viską paims... Galėsime eiti — prabilo kiek patylėjęs Juozas — bet ar gerai žinai ten vietas?

— Kodėl nežinosiu? vit tiek kartų tenai vaikščiojęs.

Tiek pasikalbėjusiu juodu vėl ėmė arti. Iki vakaro nebuvo daugiaus, kaip valanda. Visa diena šiandien jiedviem išrodė nepaprastai ilgai, kadangi abudu svajojo apie pinigus, dabartės, kada sutarė eit jū ieškoti, likusioji

valanda pasirodė metais.

Pagalios sulaukė saulėleidos. Paleidusiu iš žagrės arklius ir juos apžiūrėjusiu, susiieškojo spatus ir pinigams pilti maišus, antgreitosios pavakarieniavo ir, išsirengusiu neva gultų, išdūmė i Strolius. Nuo Naujųjų ligi Strolių geroka mylia. Juozui su Antanu išpradžių reikėjo eiti kelis viorštus pagirių, o paskui sodžių ežiomis. Jiedviem becinant nusileido pazaras, o mėnulis turėjo užtekėti tik prašvintant, tai-gi naktį tebešvietė tik vienos žvaigždėlės. Ilgai juodu ėjo tylėdamu, paskendusiu svajonesė, kaip tuos pinigų suras, iškas, ką už juos pirsks, kaip paskui liuonai gyvės ir t.t.

— Keturi gorčiai ir sauja raudonųjų... — svajojo Antanas: — puikus daiktas! Tik plynė... šits snarglys įsipainiojo! Jis norės kokį pusgorčių gauti. Ale šuo jam tiek duos! Duosiu vieną, kitą dolerį ir užteks. Jei norės, ims, o jei ne, tai ir to negaus. O ką? ar aš jo bijau? aš jį kaip šiltą vilną sumankčiau, jei imtų priešintis. Kiek norėsiu, tiek jam duosiu. Ot, by tik jis su manim eina, by tik padės iškasti, nes vienam ir nyku truputį ir ne taip spartu būtų. Taip, keturi gorčiai... palauk... kiek čia būtų rubliais. Sako, i kvortą telpa... dešimts tukstančių dolerių, tai i gorčių tilps keturioliosdešimts tukstančių, o i keturis gorčius... du syk po keturiasdešimts, bus aštuoniosdešimts, paskui dar keturioliosdešimts, tai šimtas ir... dvidešimts ir dar keturioliosdešimts... o! šimtas šešiosdešimts tukstančių dolerių. Už kiekvieną dolerį po aštuonis auksinus, tai bus koks milijonas rublių... Ale ką aš kalbu, — daugiau... o, daugiau: dešimts tukstančių, sako, esąs milijonas... Oo, milijonininku tapsiu! Kvailė!... Ale ką čia... moteriška, tai vis žiopa. Ir viena ir kita: tai juodas, tai neturtingas, kareivioj tarnavęs, netikęs, o dabar, pliauskės, kai pamatysit milijonininku, tai už viena kitos sprausitės, kad tik imčiau kurią. Ale papūskite, nenorėjote, nereikia. Aš Mariuką vesiu. Ji, mergina, nepuiki, graži.

Seka ant 7 pusl.

CHARLES DICKENS.

OLIVERIS TWISTAS.

Vertė JONAS KMITAS.

(Seka.)

— Labai man smagu pamatyti, tamstą tokioj sveikatoj, mano mielas, — tarė žydas linguodamas juokinga žemybe. — Sukčius tau duos kitus rubus, nes baisu, kad nesuterštum šitų šventadienių. Dėlko nieko neparašei, kad šiandien ateisi, mano mielas? Butume pagaminę ką šilto ant vakarienes.

Čia ponaitis Bates vėl prunkstėlėjo juokais ir taip garsiai, kad žydas pats nesusilaikė, net ir Sukčius nusišypsojo. Bet kadangi Sukčius šiam akimirksnyje ištraukė penkių svarų popieriukę, tai labai abejotina, ar pasirodymas su tuo radiniu sukėlė jo linksmybę.

— Palauk, kas ten? — užklausė Sikes, pamatęs, kad žydas pagriebė pinigų. — Tai mano, Fagine.

— Ne, ne, mano mielas, — tarė žydas. — Tai mano, Bill, tai mano. Tu gali pasiimti knygas.

— Jei tai ne mano! — tarė Sikes užsidėjęs skrybėlę su pasirizimu. — Tai yra mano ir Onytės. Kitaip aš atsiimu vaiką atgal.

Žydas pašoko. Oliveris taipgi pašoko, bet iš visai kitokios priežasties, nes jis tikėjosi, barnis galis tuom pasibaigt, kad jį iš teisybės gražis atgal.

— Nagi! Duok šian! ar neduosi? — suriko Sikes.

— Tas vargiai pritinka, Bill, tas nepritinka, ar ne Nancy? — klausė žydas.

— Pritinka, ar nepritinka, — atkirto Sikes, — sakau tau, duok šian! Ar tau rodos, kad mudu su Onyte turime pašvesti savo brangų laiką įsirošdami ir vogdami žėdą vaiką, kokį tu tik sugauti? Duok šian, tu sena giltine, duok šian!

Tuom mandagių privadžiojimu, p. Sikes ištraukė popieriukę iš žydo nagų ir pažūrėjo jam šaltai į veidą, suglamžė pinigų į mažą grumuliuką ir įsirišo į skepetaitę.

— Tai už mudviejų žygi, — tarė Sikes, — ir nei pusės tiek nėra, kiek vertėtų. Tu sau turėk knygas, jei taip myli skaityti. Jei ne, tai jas parduk.

— Jos labai gražios, — tarė Charley Bates, kurs tampydamas lūpas, mėgino perskaityti vienos knygos užvardijimą, — puikiai parašyta, ar ne, Oliveri!

Matydamas, kokioms persigandusioms akimis Oliveris žiūrėjo į savo kankytojus, ponaitis Bates, kurs buvo apdovanotas dide linksmybe, išnaujo pasileido juokais, smarkiau, nekaip pirma.

— Jos priguli senam ponui, — tarė Oliveris laužydamas rankas. — Tokiam geram, maloniam senam ponui, kurs mano priėmė ir namus ir ligino, kada aš jau beveik miriau nuo karštilgės. O, meldžiu, sugrąžinkit jam atgal, knygas ir pinigų. Laikykite mane čia visą gyvenimą, bet meldžiu, meldžiu jus, nusišukite jam tuos daiktus. Jis mislys, kad aš juos pavogiau; ir ta senukė, — visi jie tokie buvo man geri: visi mislys, kad aš pavogiau. O, pasigailėkit manęs ir sugrąžinkite jam!

Tais žodžiais, kurie buvo ištarti visu sopulio smarkumu, Oliveris puolė ant kelių prieš žydą ir laužė rankas, su tikra beviličia.

— Vaikas turi tiesą, — patėmijo Faginas, išpasalų dairydamsis aplinkui ir suraukęs savo nušiupėjusius skruostus. — Gerai sakai, Oliveri, gerai sakai; jie mislys, kad tu pavogei tuos daiktus. Ha! ha! ha! — juokėsi žydas, trindamas rankas; negalėjo atsitikti geriau, jei ir mės patis butume parinkę laiką!

— Žinoma, kad ne, — atsakė Sikes; — aš tuoj' tą supratau, kada mačiau jį einant per Clerkenwell, su knygomis po pažaste. Tas gana gerai atsitiko. Jie yra prakskydę psalmų giedotojai ir jie jo neįteikė; jie nei neklaus apie jį, kad nebūtų priversti persekioti. Jo nieks nekludys.

Jiems taip bekalbant, Oliveris vadžiojo akis nuo vieno ant kito, lyg apkvaitytų ir nieko nesuprasdamas; bet vos Bill pabaigė, kaip jis staiga pašoko ir leidosi bėgti iš stubos šaukdamas garsiai pagalbos, nuo ko visi namai skambėjo aidu.

— Laikyk šuni, Bill! — suriko Nancy, prišokus prie durų ir greit jas uždarius, kada žydas ir du vaiku, buvo išbėgę vyti, — laikyk šuni, jis sudraskys vaiką į pluoštus!

— Jam taip ir reikia! — suriko Sikes, norėdamas išsiliuosuoti iš merginos rankų. — Atsitrauk nuo manęs, o ne, tai sutrupinsiu tavo galvą į sieną.

— Man vis tiek, Bill, man vis tiek! — rėkė mergina, imdamasi su juom visoms pajiegoms, — aš neduosiu kūdikio šuniui, bene pirmiausia mane užmuši!

— Ar ne? — šaukė Sikes, griėždamas baisiai dantiomis. — Aš tuojau tave pataisau, jei neatsitrauksi.

Plėšikas pasiuntė merginą į kitą stubos galą, lygiai tą patį laiką, kuomet žydas su vaikais sugrįžo, vilkdami su savim Oliverį.

— Kas čia yra? — tarė Faginas apsidairęs.

— Mergina, turbūt, pasiuto, — atsakė Sikes pašėlusiai.

— Ne, ji nepasiuto, — tarė Nancy, išbalus ir vos kvėpuodama iš pailsimo. — Tegul tau nerodos, Fagine, kad ji pasiuto.

— Tai tylėk! ar netylėsi? — suriko žydas, grumojimu akyse.

— Ne, aš netylėsiu! — atsakė Nancy labai garsiai. — Nagi! Ko tu nori?

Faginas užtektinai buvo susipažinęs su papročiais tos rūšies žmogystų, prie kurių priklausė Nancy, kad buti užtikrintu jog ginčyties su ja šią valandą buvo paojinga. Norėdamas atkreipti visų atidą ant ko kito, jis atsi-grįžo prie Oliverio.

— Tai tu norėjai pabėgti, mano mielas, ar ne? — tarė žydas, paėmęs šakotą lazda, kuri gulėjo kampe pas krosnį.

Oliveris nieko neatsakė, tik tēmijosi į žydo krutėjimus ir greit kvėpavo.

— Jieškojai pagalbos? Šaukei policiją, ar ne? — šniokštė žydas, pagriebęs vaiką už rankos. — Mės tave nuo to atpratšim, mano mielas ponaiti.

Žydas smarkiai rėžė lazda Oliveriui per pečius; ir jau užsimoję antrą syk, kaip štai mergina prišokus ištraukė lazda iš rankų ir trenkė ją in ugnį tokiu smarkumu, kad net žarijos pasibėrė po stubą.

— Aš negaliu ilgiau to kėsti, — šaukė mergina. — Tu gavai atgal vaiką ir ko daugiau nori? Nejudink jo — nejudink, — nes katra jų taip paženklišiu, kad eisiu ant kartuvių pirma laiko.

Taip grūmodama, mergina smarkiai treptelėjo ir sukančius dantis ir sugniaužus kumščias žiūrėjo paeiliui tai ant žydo, tai ant kito vagies. Jos veidas buvo išbalęs nuo pagiežos, į kurią jį taip staiga ipuolė.

— Ugi Nancy! — tarė žydas, prisigerindamas, po valandos tylėjimo, laike kurio juodu su Sikes'u žiūrėjosi viens į kitą, lyg susigėdė: — tu šianakt esi daug gudresnė, nekaip visados. Ha! ha! ha! tu puikiai prisimeti!

— Ar taip? — tarė mergina. — Tai žiūrėk, kad aš neperžengčiau rubežių! Ir tada bus tau bloga, Fagine. Taigi sakau tau prieš laiką, kad manęs neerzintum.

Supykusioj moteriškėje yra kasžinkas tokio, ką retai katras vyras drįsta sukelti, ypač jei prie įnirtimo da ji prideda neatsižūrėjimą ant nieko, sujungtą su nebviličia. Žydas matė, kad jokiū būdu negalima buvo suklysti kas link teisingumo Onytės pagiežos. Taigi žengęs kelis žingsnius atgal jis pažūrėjo į Sikesą, lyg ko maldaudamas, lyg nusigandęs, tartum davė suprasti, kad šiam atsitikime Sikes labiausiai tinka toliau šnekėti su Onyte.

P. Sikes, kuriam tapo palikta dabaigti pasišnekėjimas, gal jautėsi, kad tik jis vienas gali dvesti Onytę į protą ir dėlei to paleido iš burnos porą keiksmų, kurių greitas atkartojimas davė didelį supratimą apie miklų jo protą. Bet keiksmams neatnešus jokios pasekmės, jis griebėsi už jautresnių prirodymų.

— Ką tu sau mislini? — tarė Sikes, sudrutindamas savo klausimą labai paprastu keiksmu ant gražiausios dalies žmogaus veido. Jei tą keiksmą išklaustyti danguje tik vieną sykį iš penkiosdešimts kartų, kiek keikiama ant žemės, tai apjakiškas būtų tokia kasdieninė liga, kaip ir edra. — Ką tu sau mislini? Kad aš sudegėia! Ar tu žinai, kas tu esi ir kas tu per viena?

— O taip, aš labai gerai žinau, — atsakė mergina, isteriškai nusijuokus ir purtydama savo galvą ir vos-ne-vos stengdama prisimesti abejingą.

— Tai tylėk, arba aš tave ant ilgo laiko nuramysiu, — tarė Sikes taip-pat, kaip buvo papratęs atsiliepti į savo šuni.

Mergina vėl nusijuokė, jau vos susivaldydama, pažūrėjo greit į Sikes'ą ir užsisukus sukando savo lūpas iki krauju.

— Puiki iš tavęs ypata, nėra ką. Pati tikroji, kad pasirodžius žmoniška, — tarė Sikes, išniekinančiai ant jos pažūrėjęs. — Labai tinki sėbrauti su tuo vaiku, kaip tu jį vadini.

— Aš tokia esmi, taip Visogalis man padėk! — šaukė mergina, nesusivaldydama. — Ir verčiau bučia kritus negyva, arba susimainius vietoms su tais, pro kuriuos mės šianakt praėjome, ne ką uždėjau ranką ant šito vaiko ir atvedžiau jį pas žydą. Jis yra vagis, melagis, velnias, — viskas, kas tik gali būti blogiausio tegul krinta ant jo galvos. Ar to negana tam senam niekšui be mušimo?

— Nagi, nagi, Sikes, — tarė žydas, nurodęs į vaikus, kurie godžiai visko klausėsi; — mės turėtume vartoti mandagius žodžius, mandagius žodžius, Bill.

— Mandagius žodžius! — šaukė mergina, ant kurios įnirtimo haugu buvo žiūrėti.

— Mandagius žodžius, tu niekše! Taip, tu juos užpelnei. Aš jau tau vogiau, kada da nebuvau nei pusės tiek metų, kiek jis, — parodė ant Oliverio.

— Aš variau tą amatą tą tarnystą per dvyliką metų. Ar nežinai to? Sakyk! ar tu nežinai?

— Gerai, gerai, jei tu taip darei, tai turi iš to gyvenimą! — atsakė žydas, mėgindamas susitaikyti.

— Tai teisybė! — atrėžė mergina, jau ne kalbėdama, tik stačiai suliejęs žodžius į vieną tolyginį riksmą. — Tai yra mano gyvenimas, ir šlapios, šaltos, purvinos gatvės, tai mano namai; o tu, niekše, nustumei mane tenai jau seniai; ir aš taip vargsiu per dienas ir naktis, kol nenu-mirsiu!

— Aš tau surengsiu nelaimę! — pertraukė žydas, suerzintas tais išmėtinėjimais, — nelaimę didesnę už tą viską, ką tu pasakei, jei daugiau da ką pasakysi!

Mergina nieko neatsakė, tik raudama sau plaukus ir draskydama drabužius didžiausia pagieža, šoko prie žydo taip baisiai įniršusi, kad, be abejonės, būtų ant jo palikusi savo keršto žymę, jei Sikes į laiką nebūtų sugriebęs jos rankų; prieš ką jį padarė keletą nepasekmingų pasistengimų ir apalpo.

— Ji dabar nepavojinga, — tarė Sikes, paguldęs ją į kampą. — Ji tur nepaprastai stiprias rankas, kada jai šitas užėina.

Žydas nusišluostė nuo kaktos prakaitą ir nusišypsojo, lyg jau palengvėjo nuo to, kad visas sumišimas jau pasibaigė. Bet nei jis, nei Sikes, nei šuo nei vaikai nežiūrėjo ant to kitaip, kaip ant paprasčiausio atsitikimo surišto su jų užsiėmimu.

— Blogiausia turėti reikalą su boboms, — tarė žydas, atidėjęs lazda, — bet jos yra gudrios, ir savo reikale mės negalime be jų apsieiti. Charley, nuvesk Oliverį gultų.

— Man rodos, jam nereiks nešioti geresnių drabužių rytoj; ar ne Fagine? — paklausė Charley Bates.

— Žinoma, kad ne, — atsakė žydas nusijuokęs iš to,

kad jis su tokiu džiaugsmu uždavė klausimą.

Ponaitis Bates, matyt, labai nudžiugęs iš duoto jam įsakymo, paėmė perskeltą lazda su žvake ir nusivedė Oliverį į viriamąjį kambarį, kur buvo parengti du ar trys mi-giai, ant kurių jis kitąsyk buvo miegojęs. Čionai su daug nesuvaldomo juoko Bates surado tas pačias senas drapanas, kurias Oliveris tokiu džiaugsmu buvo pardavęs žydui pas poną Bronlow. Dabar jis suprato, kad parodymas jų Faginui, kurs jas atpirkio nuo to žydo, atvedė tajį ant Oliverio pėdsako.

— Nusivilk tas gražiausias, — tarė Charley, — aš jas atiduosiu Faginui padėti. O, kiek juokų!

Vargšas Oliveris paklausė nenorėdamas. Ponaitis Bates suvyniojo naujas drapanas ir pasiglemžęs jas po pažaste išėjo, užrakinęs duris ir palikęs Oliverį tamsumoje.

Garsus Bateso juokas ir balsas panos Betsey, kuri į patį sykį pribuvo, kad apšlakščius vandeniu apalpusią draugę ir atlikus kitus mažmožius jos atgaivinimui, — būtų sulaikę nuo miego daugelį žmonių smagesnėse apys-tovose. Bet Oliveris buvo susirgęs ir pailsęs. Jis tuoj' sunkiai užmigo.

XVII.

Oliverio likimui dar vis bėsant nelaimingu, į Londoną atvyksta garsus vyras, kad sugadinus jam garbę.

Yra ant scenos paprotys visose baisiose melodramose parodyti tragišką veikmę drauge su juokingais ir sudėtyti juos vienas prie kito lygiai tokiu nuosekliu perkeitimu, kaip gerai išrūkytuose lašiniuose buvo sumaišyti raudoni posmukai su baltais. Čia botyrius, suvargęs nuo nelaimių, krinta ant kieto patalo, o čia jau sekančioje veikmėje jo ištikimas, bet nesusiprantas tarnas linksmina klausytojus juokingoms dainelėms. Drėbančia širdžia mės matome panelę, prieglobstyje nupuikuso ir kietaširdžio barono, — jos gyvasčiai ir dorai esant pavojuje, — kaip ji pagriebia peilį ir nori gelbėti dorą su pašventimu gyvasties. Ir štai, kada mus' dirksniai įtempti iki paskutinajai, girdime švilpimą ir esame pernešti į didelę senoviškos pilies priemenę, kur chorai pražilusį giedorių, dainuojančių juokingas daineles, maišosi su miniomis da juokingesnių vasalų, kurie visur turi liuosą įžangą, bažnyčiosna ir palociuosna.

Tokios permainos išrodo be prasmės; bet iš teisybės jos nėra taip nenatūralinės, kaip rodosi iš pirmo pažvelgimo. Ir tikrame gyvenime perėjimai iš minkštai paklotų lovų ant grabo lentų, permainymui gėdulingų rubų ant puikių parėdų, yra nemažiau navatni. Tiktai kad gyvenime mės patis esame vaidintojais, o čia tik žiūrėtojai, — tame tik yra didis skirtumas. Vaidintojai teatre netėmija tų staigių permainų iš didžio gašlumo ir jausmo į netikėtą linksmybę, — ir tas akyse žiūrėtojų išrodo lyg biauirus pasityčiojimas.

Netikėti scenos perkeitimai, greitos atmainos laiko ir vietos yra netik priimti knygose, vartojamose nuo seniai, bet daugelio tas yra pripažinta už butinai reikalingą rašėjo dovaną, kuri, pasak daugumos kritikų, turi būti tame, kad autorius visus savo charakterius paliktų neišrištame ir supainiotame padėjime prie galo kiekvieno skyriaus. Tokiu būdu ir šita trumpa įžanga skyriaus pradžioje gal išrodyti visai nereikalinga. Jei taip yra išteisybės, tai daleiskite man tuoj sugrįžti į tajį miestą, kur Oliveris Twistas užgimė. Užtikrinu skaitytoją, kad randasi tam tikros svarbios priežastys atlikti tą kelionę, kitaip aš joki būdu neišdrįsčiau užkviesti jį tenai važiuoti.

Vieną ankstybą rytą p. Bumblys išėjo per prieglaudų vartus ir puikiai eisena ir mikliais žingsniais traukė Augstosios gatvės linkon. Jis išrodė esant pilname žydėjime ir didybėje augsto savo urėdo. Jo skrybėlė ir trinityčiai žvilgėjo ant saulės, ir jis mosykavo savo lazdule su visu smagumu sveikatos ir galybės. P. Bumblys visados nešiojo savo galvą augštai, bet tą rytą nešė ją dar augščiau. Jo akyse buvo pažym lyg koks prakilnis rūšies susitaršymas, kurs kiekvienam iš šalies žiūrinčiam galėjo įbrukti nuomonę, kad pedelio asmenyje veisėsi mintis perdaug svarbios, kad jas išreikšus.

P. Bumblys visai negaišavo, kad pasišnekėjęs su mažais perkupčiais ir kitais, kurie jį pakeliui užkalbino. Ant jų pasveikinimų jis vos atsakė rankos mostelėjimu; ir nestojo puikiai žingsniau, kol nepasiekė farmą, kurioje ponias Mann užlaikė vaikus parapijos elgėjų.

— Kad jį galas! Vėl tas pedelis! — tarė ponias Mann, išgirdusi gerai pažįstamą beldimą į daržo dureles. — Ar tai tik ne jis, taip anksti! — Ugi ponas Bumblys! tik atsiminus, kad tai tamista, kaip smagu pasidaro! Meldžiu tamstos į seklyčią!

Pirmesnieji žodžiai buvo ištarti į Zuzaną; linksmas gi pasveikinimas tapo atkreiptas į poną Bumbli, ir bema-tant gera ponitė atidarė kiemo dureles ir didžia pagarba nusivedė svečią į seklyčią.

— Ponias Mann, — tarė padelis, nesėsdamas paprastu būdu, kaip koks Jonelis, bet išpalengvo nusileidęs ant kedės; — ponias Mann, labas rytas, tamsta.

— Labas rytas jums, tamsta, — atsakė ponias Mann, daug kartų nusišypsojus. — Tikiuosi, tamsta esant geroj' sveikatoj'.

— Taip, taip, p. Mann, — atsakė pedelis. — Parapijos gyvenimas, — tai ne rožių patalas.

— O, išteisybės, ne, p. Bumbly, — atsakė ponitė. Ir visi parapijos elgėtos būtų pritarę tam vienu balsu, jei būtų girdėję.

— Parapijos gyvenimas, ponitute, — traukė p. Bumblys sudavęs į stiklą lazduke, — tai gyvenimas rūpesčių, kančių ir sunkenybių; bet vieši žmonės, jei taip išsireikšiu, turi kentėti persekiojimus.

Toliaus bus.

Rev. J. Sutkaitis,
2112 Sarah st.,
Pittsburg, Pa.

K. Strumskas,
190 High st.,
Brooklyn, N. Y.

Juozas Mališauckas,
Forest City, Pa.

T. Kizievich Box 167,
Minersville, Pa.

M. Karbauckas, 52 G. st.,
So. Boston, Mass.

J. Mikutaitis,
1327 Rebecca st., S. S.
Allegheny, Pa.

J. Bartoševičė,
4417 Marshfield ave.,
Chicago, Ill.

M. Urbanavičė, Box 33,
Thomas, W. V.

J. Antanaitis Box 22,
Swoyers, Pa.

J. Versiackas,
65 Davidson st.,
Lowell, Mass.

Juozas Akevičius, P. O.
Silver Creek, Pa.

Vincas Stasevičė,
349 Hamilton st.,
Grand Rapids, Mich.

Jonas Leipus,
1022 Bay st.,
Superior, Wis.

P. J. Miller,
Lithuanian Store,
Athol, Mass.

Pr. S. Karzonas,
2422 W. 69th st.,
Chicago, Ill.

St. Petruskevičė,
223 E. 6th st.,
Mt. Carmel, Pa.

M. K. Petrauskas,
415 Middle st.,
Kenosha, Wis.

A. Urbonavičė,
329 River st.,
Plymouth, Pa.

Juozas Podžukynas,
1338 So. Canal St.
Chicago, Ill.

Dcm. M. Andrušionis,
65 Davidson st.
Lowell, Mass.

Ant. Tuškenis Box 116
Plymouth, Pa.

Julius Bukantas,
94 Blackstone st.,
Boston, Mass.

Jonas Ramanauckas
135 Ames st.,
Brockton, Mass.

B. P. Miškinis,
Box 124, 35 Arthur st.,
Montello, Mass.

F. B. Versocky,
257 So. 33rd st.,
So. Omaha, Neb.

Stanislovas J. Šaban,
Box 239, Lewiston, Me.

Pr. F. Juškevičė,
131 Jackson st.,
Lawrence, Mass.

Jonas Galeckas,
109 So. 3rd st.,
Brooklyn, N. Y.

Kun. A. Ežerskis,
5447 S. Wood st.,
Chicago, Ill.

Kazys Matukevičė,
1742 Nay Aug ave.,
Scranton, Pa.

Ar sutikai

išmisločių, kuris žinotų viską apie alų? Jis yra tarp mūsų ir kaip jį sueisi, paklausk jo kodėl

Stegmaiero Export Alus

paima viršystę, kur tik jis pasirodo, ypatingai gi valgomuose skyriuose Laekawanna ir Lehigh Valley geležinkelio stočių, kur jis išlaikė palyginimą su geriausiais žinomais alais, per ilgus metus.

Pamiršyk apie tai ir užsi-
steliuok bakšą **Exporto** šiandien, ta pati kaina.

Gryno maisto ženklas ant kiekvienos bonkūtės.

STEGMAIER BREWING CO.

Wilkes-Barre, Pa.
Naujas telefonas 977
Bell telefonas 422

Plymouth National BANK.

Kapitolas su perviršiu
\$165.000.00.

Šitoji Banka prižiūroma
Suvienytųjų Valstijų val-
džios. Moka 3 nuosimčius
nuo sudėtų pinigų. Galima
susišnekėti lietuviškai.

G. N. Postlethwaite,
Iždininkas.
Mandagus patarnavimas.

First National Bank

PUBLIC SQUARE
Wilkes-Barre, Pa.

UNITED STATES DEPOSITORY

KAPITOLAS \$375,000.00

Perviršis ir nepa-
dalyta nauda 490,000.00

Už sudetus pinigus moka 3-čią
nuosimti.

WM. S. Mc. LEAN, President,
FRANCIS DOUGLAS, Cashier.

Užsirašykite

„DRAUGA.“

M. A. Norkunas,

Vienatinis Lietuvis Iždirbejas

visokių ženklu
draugystė. o y-
patingai: kokių
guzikučių meta-
liu, anameliu
ir padengtu cellu-
loid'u, šarpu, ve-
liu ir karunu.

Man pavestus dar-
bus atlieku artis-
tiškai.

M. A. Norkunas

162 PROSPECT ST., LAWRENCE, MASS.

SWALM HARDWARE CO.,

21 North Main St., Pottsville, Pa.

Ivairiausi geležiniai daiktai, te-
palai, stiklas, dudos, plasteris,
irankiai, sportiniai ir naminiai
daiktai.

Juozas Szukis,
Geriausias Lietuvis
FOTOGRAFISTAS,

Naujas Telefonas 1070—R.
20 E. Market st., Wilkes-Barre, Pa.

Merchants
Banking
Trust
Company,

Mahanoy City, Pa.

Turi Kapitolo su nuošim-
čiais

\$190.000.00.

Sudėtu pinigų
\$700.000.00.

Mēs vedame visoki legā
liškā biznī.

Mūsų bankoje galima
susikalbėti: lietuviškai,
lenkiškai, vokiškai ir
angliškai.

JOHN J. MEYER,
Kasininkas.

Kurių skaitytojų prenu-
meratą pasibaigus, tiems
šis numeris bus paskutinis.
Siunčiant pinigų, čekius,
arba "Money Order", siųs-
kite ant adreso:

"DRAUGAS",

314 East Market St.,
Wilkes-Barre, Pa.

Office New Telephone 37.
Residence 1100.

Lietuviu Advokatas.

Jonas S. Lopatto

47-48-49 Bennett Building,
Wilkes-Barre, Pa.

Norintieji pasiskolinti pinigų
ant pirmo mortgage, arba pirkti
namus lai kreipiasi.

First National
BANK,

PLYMOUTH, PA.

UŽDĖTA 1864.

KAPITOLAS \$100.000.00.

PERVIRŠIS \$250.000.00

Didžiausia ir saugiausia
Banka mieste.

Moka 3 nuosimčius nuo
sudėtų joje pinigų.

UNION TICKET AGENCY.

Seniausia Lietuviška Banka Scrantone
ir Visoje Aplinkinėje.
Agentura Laivakortų ant Geriausių
Linių.

Siunčia pinigų kas dien ir visas da-
lis svieto; taip gi perka ir išmaino vi-
sokius pinigus. Išdirba visokius doku-
mentus Amerikos ir Lietuvos teisauose.
Ofisai atidarytas kas dien nuo 8-tos
4 ryto iki 9-tos val. vak.
Nedėlioje: nuo 10-tos iki ryto iki 5-tai
valandai vakare.

Adolf Blau,

Union Ticket Agency,

203 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.
Taip gi turime savo krautuvėje dau-
gybę visokių maldaknygių ir svietiškių
knygų visokiose kalbose.
TELEFONAI: Naujas 303 — Bell 662.

FABIOLE,

garsi kardinolo Wisemano apysaka.
Vertė VYTAUTAS.

Kaina \$1.00.

Imantiems daugiau kaip vieną eg-
zempliorių, nuleidžiamas didelis nuo-
šimtis. Gaunama pas:

REV. V. VARNAGIRIS,
312 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

—NAUJA KNYGA—
BIBLIJA

arba šv. Raštas išleistas.
Tik vienas šitas šventraštis yra
katalikiškas.

Kaštuoja \$2.15 persiuntimui.

Adresas:

REV. S. PAUTINIUS,
Mahanoy City, Pa.

Wilkes-Barre
Deposit & Savings
BANK,

71 PUBLIC SQUARE,
WILKES-BARRE, PA.

Kapitolas - \$150.000

Perviršis - \$450.000

Depozitai - \$2.625.000

Moka 3-čią nuosimti nuo sudėtų
joje pinigų.

Banka atdara kasdien nuo 9 ry-
to iki 3 popietu, subatomis nuo
9-12 vidurdienyje ir nuo 7 val.
vakare iki 8.

Galima susikalbėti lenkiškai ir
lietuviškai.

J. F. Gillis,

Pas ji galima gauti visokių
torielku, bliūdų, stiklu, puo-
du, liampu ir visokių virtu-
vei reikalingų daiktų. Yra iš
ko pasirinkti. Ateikite per-
sitikrinti.

102-104 S. MAIN ST.,

WILKES-BARRE, PA.

L. RAUCHUT

Dirbtuvė Uniformu
ir visokių reikalingų
daiktų draugijoms ir
nrkiestroms, uždėta
1887 m. Dirbame teip-
gi vėliavas, kukardas,
arnotus, kapas ir t. t.
Reikalaukite iliustru-
ti katalogu.

1520 N. 4 gatvė

PHILADELPHIA, PA.

Bell Phone
4658 D. KENSINGTON.

DIDIS GYDYTOJAS

Dr. IGNOTAS STANKUS M.D.

Pabaigęs daktarų šią mokslo universitetą valstij
Indians ir baigęs kvotimus augšiausioj ir jau pe-
kutinėj mokyklėj New York Post-Graduate Me-
DICAL SCHOOL & HOSPITAL, kurioje spe-
liškai išlavina gyvyne visokių pavojingiausių li-
gų ir daryme operacijų; pabaigęs tą mokslo įgaus
vardą angliškai, didžį daktaro. Dr. Ig. STANKUS
per kiek laiko buvo iustavų daktaru Indianapo-
lis, Ind., kur turėjo didelę praktiką gydyme įvairi-
liu, atlikdamas savo užduotį kuogeriausiai ir už
ganėdinančiai, dabargi pasišventęs labui savo br-
liu tautiečių, ir kad apsaugot juos nuo ligandų
nuo per nesąžiningus daktarus, įrengė savo loam-
naminį ligonbūį ir:

KVIEČIA VISUS PAS SAVE SAKYDAMAS:

Jeigu sergi, ar kenkia kas sveikatai, skubiai kreipkis pas mane ypatyškai arba
laišku, o būsi išgydytas. Jeigu kiti daktarai pripažino ligą nelgydoma, nebe-
jok, nes aš turėdamas didesnę praktiką ir augštesnį mokslo, tau pagelbėsiu ir
suteiksiu tikrai brolį ir sūnį ligos. Kiekvienas iš atsisakusių persitiki-
ti, kad esu pabaigęs didesnę daktarišką mokslo ir galiu geriau gydyti negu kiti
daktarai sveimantūčiai.

... APSIMU PASEKINGAI IŠGYDYTI ...
Nuo reumatizmo, skaudėjimo ir gilios sąnarių, kaulų, stūgų ir šonų; nuo visokių kraujų
ligų, užkietėjimo ir nevalkimo vidurių, šėrimo, kieno nusiėjimo, visokių spūgų, dederinių
ir slinkimo plaukų; galvos skaudėjimo, nuo širdies ligos, inkstų, plaučių, kepenų. Nuo vis-
kių nervinių ligų, neuralgijos, drebejimo esarų, nemiegiojimo ir išgąstų; nuo gretos nusi-
mo, sunkaus kvėpavimo, peršalimo ir nuo visokių slogų. Nuo visokių užkrečiamų lytiškių li-
gų ir visokių kitokių nusilpėjimų sveikatos. Taipgi nuo visokių moteriškių ligų, skausmi-
gų mėnesinių, baltųjų, tekėjimo ir gumbo ligų.

TURIU SPECIALIŠKĄ DIPLOMĄ DEL DARYMO OPERACIJŲ

Išlikus būtinam reikalingumui operacijų, kada vasaui negalį gydyti kaip tai: angino vėžio
sistyle ir visokių akmenų, skaudulių ir guzų, ar tai būtų pūslė, inkstas, kepenys ir žar-
nos, viską tą su pagalba operacijos galima prašinti kuogeriausiai ir už menką mokestį. Da-
raun taigi operacijas ant kaulų, smegenų, grovų ir lytiškių organų, kaip vyrų taip ir moterų.
Išleisau reikrautes rankas ir kojas. Išgydau su naujais būdais operacijas rapturą už menką
prekę. Patalpinti klievionėje ligos pas mane. Jeigu negalima pibūdinti ypatyškai, tai
parašykite ką skauda ir kokius nesveikumas jaučiate savyje, o aš suprastu ir ištyręs duosiu rodą,
o jeigu reiks, prisiegiu ir gyduos, kaip toli negyventumėte: Amerikoje, Anglijoje, Kanadoje ar
kitose šalyse. Atsilaikantiems ypatyškai ir del operacijų, turiančių savo naminių gydyti ligonbūį.

BIEDNUS GYDAU DOVANA!

Dr. IGNOTAS STANKUS 1220 S. Broad str.,
PHILADELPHIA, PA.

Valandos Ofiso: Nuo 9 iki 12, nuo 2 iki 4 p.p. ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėl. nuo 1 iki 5 v.

IŠEJO IŠ SPAUDOS DAILUS SCENIŠKI
VAIZDELIAI VARDU

„Degtine“ ir „Katrate.“

KAINUOJA PO 10 CENTU.

Galima gauti

„Draugo“ Spaustuveje.

PIRKITE LABAI NAUDINGAS KNYGUTES

PO VARDU

„Naminis Vaiku
Auklėjimas“

IR

„Katekizmas Apie
Alkoholiu.“

Kainuoja po 12c. su persiuntimu. Pelnas eis instei-
gimui našlaičių prieglaudos. Galima gauti pas

Kun. A. Staniukyną,

4557 So. Wood St., CHICAGO, ILL.

JONAS KARBAUSKAS

Drabužių, čėveryku ir vyrų galanterijos
krautuve.

Turi gerą patyrimą vaizboje ir parduos tau viską
pigiau, negu užmokėtum už tą patį daiktą dideliame
mieste.

Pirkdami pas Joną Karbauską, galite suėdyti
pinigo, nes nereiks mokėti už strytkarį ir nereiks to-
li važiuoti.

Main str., Nanticoke, Pa.

The BENEFICIAL SAVINGS FUND SOCIETY

1200 ir 1202 CHESTNUT STREET,
PHILADELPHIA, PA.

Uždėta 20 dienų Balandžio 1853 metuose.

Nuosimtis 3.65 metams.

PAMATINIS KAPITOLAS --- trylika milijonu dolerių.
SUDĖTU PINIGU --- vienuolika ir tris čvertis milijono
dolerių.

PERVIRŠIS --- vienas ir viena čvertis milijono dolerių.
Depozitoriu suviršum trylika tukstančių asmenu.

DEPOZITUS PRIMAME PER LAISKUS.

IGNOTAS J. DOHAN, Prezidentas.

ANDRIUS J. KEEGAN, Vice-prezidentas.

ALFRED J. MURPHY, Sekretorius ir Kasininkas.

ANTANAS HURST, Esq., Patarojas.

Lietuviškųjų Šv. Kazimero
Seseru Seminarija

CHICAGOJE.

Lietuviškosios Sesers priima pas save mer-
gaites mokimui ir išauklėjimui. Seminarijo-
je prie reguleriškojo mokslo, arba ir atsky-
rium, yra mokinama, muzika, pašymas, siu-
nėjimas ir taip toliau.

Reikale mēldžiama kreipties prie Motinos
Perdėtinės šiuo antrašu:

Mother Superior,

ST. CASIMIR'S SEMINARY,

6700 Rockwell St., Chicago, Ill.

50,000
KNYGU

Vysai Dykai Del Viru

Ta knyga yra atebuklinga ir siusta yra tyk del vyrų.
Knyga ta prastais, suprastais žodžiais pasaka kaip gal
atgauti vyriškumą, išgydyti nuo užnuodijimo kraują
arbašypili, nubiegima sieklos, patrotitu styprbe, pučkus
ir kitus išmetimus, negromulavima, patrotitu
alyprbe, pylva, kiapena, inkstu ir pusles ligas, ruma-
tisma, gonorrhoea arba triperi, naujai įgautas lygas,
strictura ir vyas vyrų lygys, gal buti išgdomas sava
namuse privatyškai, slapta ir labai pygai.
Ta, dykai igauta knyga, pasakia jums kodėl jus
kentat ir kaip gauti galutinai išgydyti. Knyga ta yra
krautuvė žinios, ktrus ture žinoti kožnas vedas arba
nevedas vyras. Ta knyga yra parašita par Daktara,
katras atsadyve ilgo laika tyrinejmu tu, specialiskiu
lygu. Teaukiet, jog ta knyga yra siusta vysai dykai,
užmokam už pačią, ing išpėdėta konverta. Nesisk
nekokiu pinigų, tyk parašik sava varda, ir adresa ant
žemiaus padotu kuponu, katru siusk mums šendena.
DYKAI GAUTOS KNYGAS KUPONAS.
DR. JOS. LISTER & CO., 1 935 22 Fifth Avenue, Chicago.
Gedotinas Tausdai: pagal Tausdina prielaidima, al noriečiau
jog Tausdina prisizintum man vysai dykai vėna jusu knyga del vyrų.
Vardas:.....
Adresas:.....

SECOND WARD HOTEL

Frank Burba Savininkas.

Geriausį Importuoti ir naminiai
Vynai, Likieriai, Alus, Cigarai ir
t.t. 454-456 MAIN ST.

Pirmos klesos karietos
ir arkliai parsamdymui ir
grabinio ofisas prie Russell
gatvės.

EDWARDSVILLE, PA.

Naujas telefonas 8041.
Bell telefonas 9294-R.

GLENON'S

Alus Isz Pittstono vertas

Gerimo.